

תקנות בין-לאומיות למניעת התנגשויות בים

מחלקת ההדרכה

1950

ח י ל - ה י ם

13.4.90

ספרים: אומנות
אומנות

תקנות בין - לאומיות למניעת התנגשויות בים

מחלקת ההדרכה

1950

ח י ל - ה י ם

הקדמה

תקנות הדרך הבינלאומיות הנוכחיות הן תולדה של תקנות הדרך שנתקבלו על ידי בריטניה הגדולה בשנת 1884. תקנות אלה נתקבלו על ידי ארצות-הברית ותוקנו לפי חק הקונגרס בשנת 1885. תקון זה הביא לידי הבדלים ידועים בין התקנות האנגליות והאמריקאיות.

בשנת 1889, נתכנסה בושינגטון, בירת ארצות הברית, ועידה בינלאומית לעניני ים, אשר מטרתה היתה להבטיח בטחון מוגבר לחיי האדם והרכוש. התקנות שנתקבלו ע"י ועידה זו היו בשמוש משך שנים רבות.

החוק הבינלאומי משנת 1889 אומר במפורש:

— „שום דבר בתקנות אלה לא יפריע להפעלת תקנות מיוחדות שנחקקו ע"י רשות מקומית הנוגעות לשיט באיזה שהוא נמל, נהר או דרכי מים פנימיים“.

מתן תוקף לתקנות

תקנות אלה מחיבות את כל הספינות השטות בימים ובכל מעברי ימים, אגמים, נהרות וכו' בהם אפשר להשיט ספינות היכולות לשוט ביים.

הגדרות

בתקנות הבאות כל ספינת קיטור המופעלת בכח מפרשים ולא על ידי קיטור תחשב כספינת מפרש, וכל ספינה המופעלת ע"י קיטור בין אם היא נושאת מפרשים ובין אם לאו תחשב כספינת קיטור. המלים „ספינת קיטור“ תכלולנה כל ספינה המונעת ע"י כח מיכני. ספינה „בשעת מהלכה“, בגדר משמעות תקנות אלה, היא זו שאינה עוגנת, או קשורה לרציף או על שרטון.

תקנות בדבר מאורות זכו'

המונח „נראה“ בתקנות אלה, בקשר עם אורות, פירושו: - ניתן לראיה בלילה אפל ובמצב של ראות טובה.

אורות

סעיף 1. התקנות הנוגעות לתאורה ישמרו בכל מזג אויר, החל משקיעת החמה ועד זריחתה, ובמשך זמן זה, לא יוצגו שום אורות אשר ידמו לאורות הנדרשים או שיעימו את אפשרות ראותם.

אורות בספינות קיטור

סעיף 2. ספינת קיטור בשעת מהלכה תשא -

(א) אור לבן בהיר, על התורן הקדמי או לפניו, ואם הספינה חסרת תורן קדמי, אזי בחלק הקדמי שלה. האור יהיה בגובה של לא פחות מ-20 רגל מעל לגוף הספינה. במקרה בו רוחב הספינה עולה על 20 רגל יוצג האור מעל לגוף הספינה בגובה השווה לרוחב של הספינה בתנאי שבשום מקרה לא יעלה גובה האור מעל לגוף הספינה על 40 רגל. האור יותקן בצורה כזאת, שיפיץ אור על פני קשת אפקית שלמה של עשרים נקודות מצפון, ויקבע באופן כזה שיפיץ את האור על שטח של עשר נקודות מכל צד של הספינה, כלומר, מכיוון ישר קדימה עד לשתי נקודות מעבר לאמצעית הספינה מכל צד, ובצורה שהאור יראה למרחק של חמשה מילין לפחות.

אורות בצד הספינה

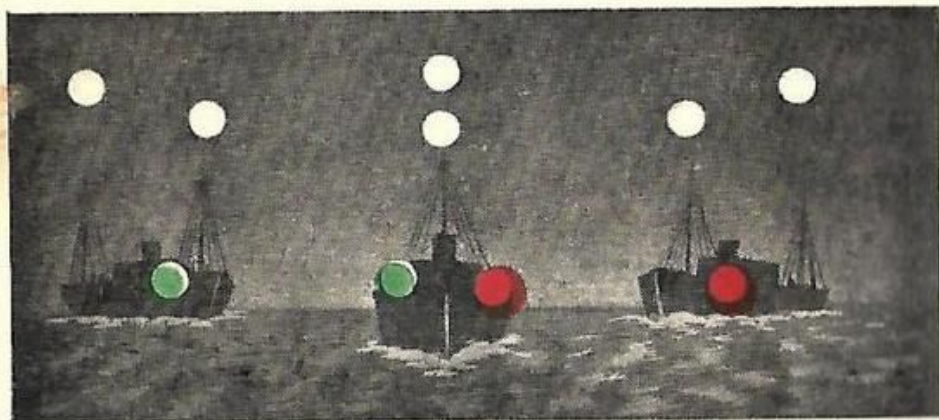
(ב) בצדה הימני של הספינה יותקן אור ירוק שיפיץ אור על פני קשת אפקית של עשר נקודות מצפון, מכיוון ישר קדימה עד לשתי נקודות מעבר לאמצעית הספינה ושיראה למרחק של שני מילין לפחות.

(ג) בצדה השמאלי של הספינה יותקן אור אדום שיפיץ אור על פני קשת אפקית של עשר נקודות מצפון מכיוון ישר קדימה עד לשתי נקודות מעבר לאמצעית הספינה ושיראה למרחק של שני מילין לפחות.

(ד) אורות הצד האדומים והירוקים הנ"ל יהיו מצוידים כל אחד מהם במסך הבולט לפחות שלש רגלים מלפני האור, בכדי למנוע כל אפשרות ששני האורות יראו מעבר לחרטום.

אורות נוספים

(ה) אנית קיטור בשעת מהלכה רשאית לשאת אור לבן נוסף, הדומה במבנהו לאור הנזכר בפסקה (א) לעיל. שני אורות אלה יותקנו בקו השדרית באופן שהאחד יהיה גבוה מהשני לפחות חמש עשרה רגל; והאור התחתון יוצב קדימה יותר מהאור העליון. המרחק האנכי בין שני אורות אלה יהיה קטן מהמרחק האופקי שביניהם.

אנית מנוע בשעת מהלכה (מוצב גם אור תורן אחורי)

אורות בשעת גרירה

סעיף 3. ספינת קיטור הגוררת ספינה אחרת, תשא, נוסף לאורות הצד שלה, שני אורות לבנים בהירים המוצבים בקו מאונך אחד מעל לשני, בריוח של לפחות שש רגלים, ובגררה יותר מספינה אחת ואורך המשך הנמדד מירכתי הספינה הגוררת ועד ירכתי הספינה הנגררת האחרונה עולה על 600 רגל, תשא אור לבן בהיר נוסף שיוצג שש רגלים מעל או מתחת לאורות הנ"ל. כל אחד מאורות

(ד) האורות והדמויות שיש להציגם בהתאם לסעיף זה, ישמשו כאותות לספינות אחרות שהספינה המציגה אותם אין עליה שליטה ולכן אינה יכולה לפנות דרך. אותות אלה הם לא אותות של ספינות הנמצאות בצרה והקוראות לעזרה. אותות הקוראים לעזרה מופיעים בסעיף 31.

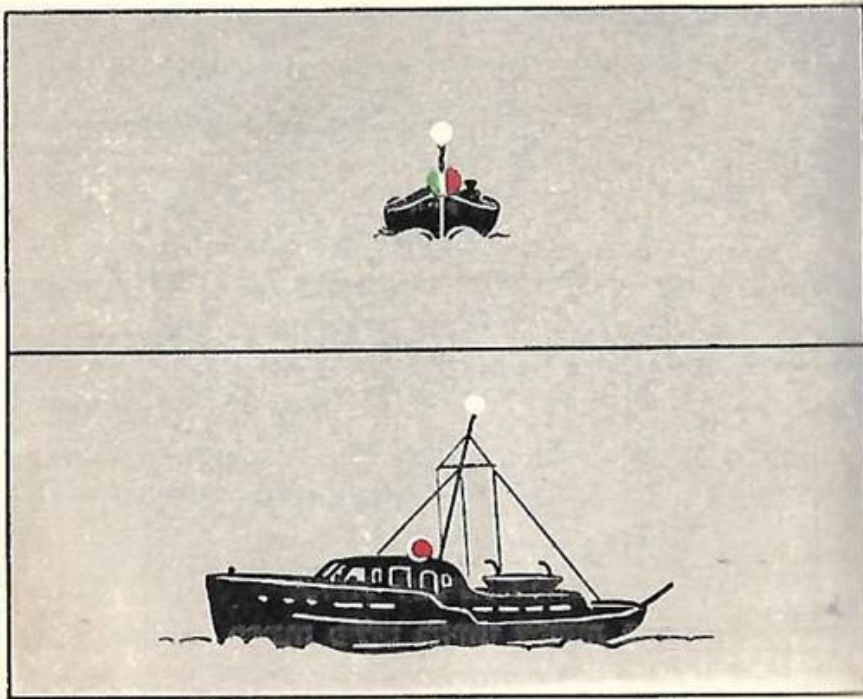
אורות לספינות מפרשים ולספינות נגררות

סעיף 5. ספינת מפרשים בשעת מהלכה וכל ספינה נגררת, תשאנה את אותם האורות הנזכרים בחוק 2 ביחס לסיפנות קיטור בשעת מהלכן, פרט לאורות הלבנים הנזכרים בסעיף זה, אותם לא תשאנה הספינות.

אורות לספינות קיטור קטנות

סעיף 6. במקרים בהם אי אפשר יהיה להציב את אורות הצד הירוק והאדום במקומותיהם המתאימים מפאת מזג אויר רע, אורות אלה יוחזקו מודלקים בקרבת יד ויהיו מיכנים לפעולה מיידית; ובעת ההתקרבות אל ספינה אחרת יוצגו במקומותיהם המתאימים בזמן מספיק למנע התנגשות, באופן שיראו היטב לעין, וכך שהאור הירוק לא יראה משמאל לספינה והאדום מימין לה, ואף לא יראו, אם אפשרי הדבר, יותר משתי נקודות מעבר לאמצעית של הצדדים המתאימים. למען הקל את השמוש באורות מטלטלים אלה יש לצבע את הפנסים מבחוץ כל אחד בצבעו הוא, ולחבר לכל פנס מסך מתאים.

סעיף 7. ספינות קיטור שנפחן הכללי פחות מארבעים טון, וספינות משוטים או מפרשים שנפחן הכללי פחות מעשרים טון וסירות משוטים, בשעת מהלכן, אינן חייבות לשאת את האורות הנזכרים בסעיף 2 (א) ו-(ג) אולם אם לא תשאנה אותם, עליהן להיות מצוידות באורות דלקמן:

אורות לסירות מוטור

ספינות קיטור שנפחן הוא פחות מארבעים טון תשאנה:
א. בחלק הקדמי של הספינה, על הארובה או מלפניה, במקום שיראה היטב לעין, ובגובה מעל לשפה לא פחות מתשע רגל, אור לבן בהיר מותקן כמתואר בסעיף 2 (א), שיראה למרחק של לפחות שני מילין.

ב. אורות צד ירוק ואדום מוגנים כמתואר בסעיף 2 (ב) ו-(ג) בצורה שיראו למרחק של לפחות מיל אחד, או פנס דו-צבעי שיפיץ אור ירוק ואור אדום מישר קדימה לשתי נקודות מעבר לאמצעית על צדיהם המתאימים, פנסים מסוג זה יקבעו בגובה לא פחות משלש רגלים, מתחת לאור הלבן.

ספינות מנוע קטנות דוגמת אלה המובלות על גבי אניות-ים, יכולות לשאת את האור הלבן בגובה פחות מתשע רגל מעל לשפה אולם מעל לפנס המורכב הנזכר בסעיף (ב).

בספינות משוטטים או מפרשים, שנפחן הוא פחות מעשרים טון ימצא בקרבת יד מוכן לשמוש, פנס עם זכוכית ירוקה מצד אחד וזכוכית אדומה מצד שני, ובהתקרבת אל ספינות או בהתקרב ספינות אליהן, תצגנה את האורות בעוד מועד, למען, מנע התנגשות, כך שהאור הירוק לא יראה משמאל לספינה והאדום מימין לה.

בסירות חתירה בין אם הן מפליגות בעזרת משוטטים או מפרשים ימצא בקרבת יד פנס המפיץ אור לבן שיוצג לסירוגין במידת תכיפות המספיקה למנוע התנגשות.

הספינות הנזכרות בסעיף זה אינן חייבות לשאת את האורות, הרשומים בסעיף 4 (א) ובסעיף 11.

אורות לספינת פילוט

סעיף 8. ספינות פילוט בהיותן עסוקות בתחנותיהן בתפקידי פילוט לא תשאנה את האורות הדרושים לספינות אלא תשאנה בראש התורן אור לבן הנראה סביב לאופק ותצגנה אור או אורות מתפרצים בהפסקות שלא תארכנה יותר מחמש עשרה דקות.

בהתקרבת אל ספינות או בהתקרב ספינות אליהן, אורות הצד צריכים להיות מוארים, מוכנים לשמוש, ועליהן לנצנץ בהם או להראותם בהפסקות קצרות, למען ציין את כוון הדרך בה הן מתקדמות, אולם הירוק לא יראה בשמאל הספינה והאור האדום בימינה.

ספינת פילוט מסוג זה המוכרחה להתקרב אל ספינה על מנת להעלות עליה פילוט יכולה להציג את האור הלבן במקום לשאתו בראש התורן, ויכולה, במקום האורות הצבעוניים הנזכרים למעלה, להחזיק בקרבת יד, מוכן לשמוש, פנס עם זגוגית ירוקה מצד אחד וזגוגית אדומה מצד שני. שתשתמש בהם כאמור לעיל.

ספינות פילוט בהמצאן בתחנותיהן לא בתפקידי פילוט תשאנה אורות הדומים לאלה הנשאים על ידי ספינות בנות קבול דומה.

ספינת פילוט המונעת בכח קיטור, בהיותה בתחנתה בתפקידי פילוט ולא בעגינה, עליה לשאת, נוסף לאורות שכל ספינת פילוט חייבת לשאת, אור אדום במרחק של שמונה רגלים מתחת לאור ראש התורן הלבן, שיראה מסביב לאופק בלילה אפל ובראות טובה למרחק של לפחות שני מילין, וגם את אורות הצד הצבעוניים שהספינות חייבות לשאת בהיותן בתנועה.

בהמצא ספינה בתחנתה עסוקה בתפקידי פילוט ובמצב עגינה, עליה לשאת נוסף לאורות שספינות פילוט חייבות לשאת, את האור האדום הנזכר למעלה. אך לא את אורות הצד הצבעוניים. בהמצאה בתחנתה לא בתפקידי פילוט עליה לשאת את אותם האורות כספינות קיטור אחרות.

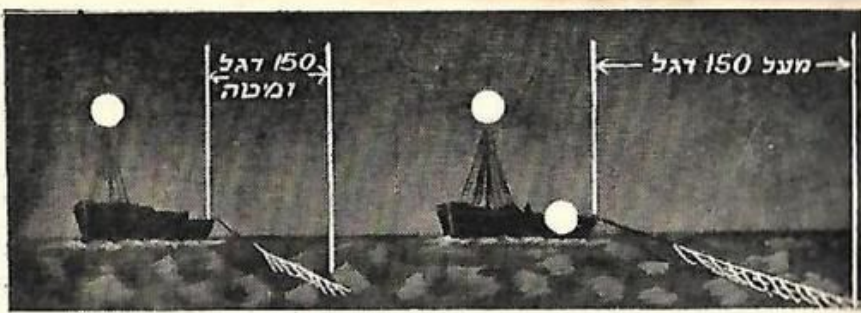
אורות וכו' של ספינות דיג

סעיף 9. ספינות וסירות דיג, בשעת מהלכן, ובשעה שאינן צריכות, בהתאם לסעיף זה, לשאת או להציג את האורות הנזכרים להלן, תשאנה או תצגנה את האורות הנדרשים מספינות בנות קבול דומה.

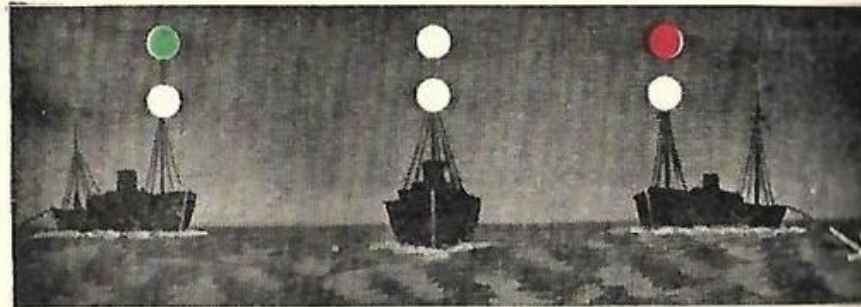
(א) סירות פתוחות, כלומר סירות שאינן מוגנות בפני הדירת מיים ע"י ספון שלם, העסוקות בדיג לילה בעזרת מכשירים המש" תרעים בים על שטח אפקי שאינן עולה על מאה וחמישים רגל מהסירה והלאה תשאנה אור לבן אחד הנראה מסביב.

סירות פתוחות, בדוגן בלילה בעזרת מכשירים המשתרעים בים על שטח אפקי העולה על מאה חמישים רגל מהסירה והלאה, תשאנה אור לבן הנראה מסביב ובהתקרבת אל ספינות או בהתקרב ספינות אליהם תראינה אור לבן שני לפחות שלש רגלים מתחת לאור הראשון ובמרחק אפקי ממנו לפחות חמש רגלים. אור זה יוצב בכוון בו מכשירי הדיג קשורים.

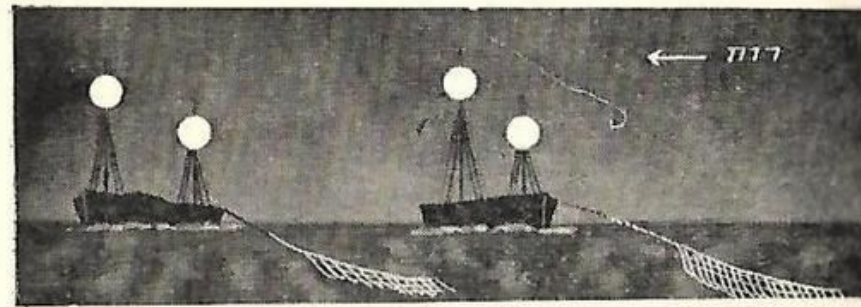
(ב) ספינות וסירות מלבד סירות פתוחות כמוגדר בפסקה (א) בדוגן ברשתות עמידה כל עוד הרשת כולה או מקצתה במים, עליהן לשאת שני אורות לבנים שיראו היטב לעין, אורות אלה יקבעו באופן

סירות פתוחות

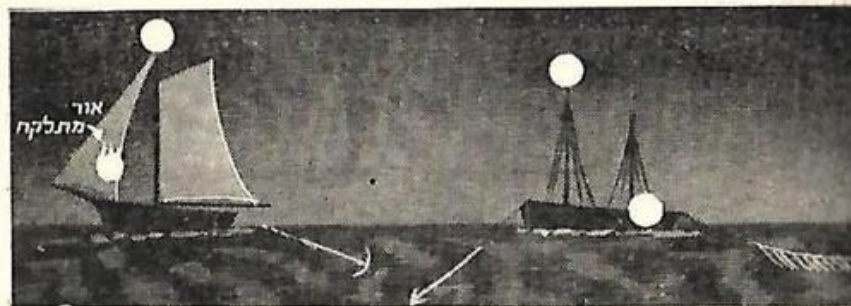

מכמורתני קיטור

דיג חכות

רשתות עמידה

מכמורתו מפרשים

ספינת דיג בעגינה וציוד הדיג מחובר אליה.

שהמרחק המאונך ביניהם יהיה לא פחות משש רגלים ולא יותר מחמש-עשרה רגל, והמרחק האפקי הנימדד בקו השדרית יהיה לא פחות מחמש רגלים ולא יותר מעשר רגלים. הנמוך בשני אורות אלה יהיה בכיוון הרשתות ושניהם יהיו מותקנים באופן שיפיצו אור מסביב לאפק שיראה למרחק של לפחות שלשה מילין.

בגבולות הים התיכון ובימים הגובלים עם חופי יפן וקוריאה, ספינות מפרשים שנפתח הכללי הוא פחות מעשרים טונות, אינן חיבות לשאת את האור התחתון של שני אורות אלה. ובאם לא תשאנה אותו, עליהן להציג באותו המקום (בכיוון הרשת או המכשיר) אור לבן, שיראה למרחק של לפחות מיל אחד בהתקרב אליהן או בהתקרבת אל ספינות אחרות.

(ג) ספינות וסירות, מלבד סירות פתוחות כמוגדר בסעיף משנה (א), בדוגן בחכות, ובהיות חכותיהן קשורות אליהן או במשכן אותן למעלה כשאין הן עוגנות או חונות במובנו של סעיף משנה ח', תשאנה את אותם האורות שספינות הדגות ברשתות עמידה נושאות. בהשליכן החכות, או בדוגן בחכות גרירה, עליהן לשאת את אותם האורות הנדרשים מספינות קיטור או מפרשים, הנמצאות בתנועה, כל אחת ואורתיה היא. בגבולות הים התיכון ובימים הגובלים עם חופי יפן וקוריאה, ספינות מפרשים לדיג שנפתח הכללי הוא פחות מעשרים טון אינן חיבות לשאת את האור הנמוך שבשני אורות אלה. והיה אם לא תשאנה אותו, עליהן להציג באותו המקום (בכיוון החכות) אור לבן, הנראה למרחק לפחות של מיל אחד, בהתקרב אליהן או בהתקרבת אל ספינות אחרות.

(ד) ספינות העסוקות בטרואל ז. א. בגרירת מכשיר דיג על קרקע הים: — אם הן ספינות קיטור — תשאנה באותו המקום של האור הלבן הנזכר בסעיף 2 (א), פנס תלת-צבעי, בנוי וקבוע באופן שיפיץ אור לבן מישר קדימה לשתי נקודות מכל צד של החרטום, ואורות ירוק ואדום על פני קשת אפקית, משתי נקודות מעבר לחרטום ועד לשתי נקודות מאחורי האמצעית מצד ימין ומצד שמאל; וכמו כן תשאנה, לא פחות משש ולא יותר משתיים-עשרה רגלים מתחת

לפנס התלת-צבעי, אור לבן בתוך פנס הבנוי באופן שיפיץ קרני אור בהירות, שוות ובלתי שבירות מסביב לאפק.

— אם הן ספינות מפרשים, תשאנה אור לבן בתוך פנס הבנוי באופן שיפיץ אור בהיר שווה ובלתי שביר מסביב לאפק ובהתקרב אליהן או בהתקרבות אל ספינות אחרות תצגנה תכופות, במקום שיראה היטב לעין, אור מתפרץ לבן או לפיד, במידה המספיקה למנע התנגשות.

כל האורות הנזכרים בסעיף-משנה (ד) הראשונים והשניים יראו למרחק של לפחות שני מילין.

(ה) שולות צדפים וספינות אחרות הדגות ברשתות גריפה תשאנה ותראינה את אותם האורות של מכמתנים.

(ו) ספינות וסירות דיג יכולות להשתמש באור מתפרץ נוסף לאורות שבהתאם לסעיף זה הן נדרשות לשאת ולהראות. כמו כן יכולות הן להשתמש באורות עבודה.

(ז) כל ספינה וסירת דיג שארכה פחות ממאה חמישים רגל, בעת עגינתה תציג אור לבן שיראה מסביב לאפק לפחות למרחק של מיל אחד.

כל ספינת דיג שארכה הוא מאה חמישים רגל או למעלה מזה, בזמן עגינתה, תציג אור לבן שיראה היטב מסביב לאפק לפחות למרחק של מיל אחד, ואור שני כנדרש מספינות בארך זה בסעיף 11.

והיה אם ספינה מסוג זה, בין אם ארכה הוא פחות ממאה חמישים רגל, ובין אם היא מאה חמישים רגל או למעלה מזה תהיה קשורה לרשת או למכשירי דיג אחרים, עליה, בהתקרב אליה ספינות אחרות, להציג אור לבן נוסף, לפחות שלוש רגלים מתחת לאור העגן, ובמרחק אפקי ממנו לפחות של חמש רגלים בכוון הרשת או המכשיר.

(ח) אם ספינה או סירה בעת דוגה, נעמדת עקב האחזות מכ- שיריה בסלע או במכשול אחר, עליה, בשעות היום, להוריד את אותות היום כנדרש בסעיף ט'; בלילה תראה את האור או האורות, הנדרשים מספינה עוגנת; ובזמן ערפל, נפילת שלגים ובגשם זועף,

עליה לתת את האות הנדרש מספינה עוגנת (ראה סעיף משנה (ד) והפסקה האחרונה של סעיף 15).

(ט) בזמן ערפל, נפילת שלגים ובגשם זועף, ספינות הדגות ברשתות עמידה הקשורות לרשתותיהן, וספינות העוסקות בגרירת מכשיר דיג על קרקע הים, ספינות גורפות או דגות באיזה סוג שהוא של רשת-נסחבת, וספינות הדגות בחכות וחקותיהן במים, עליהן, אם הן ספינות בנות נפח כללי של עשרים טון או למעלה מזה, לצפור בהפסקות שלא תעלינה על דקה אחת; ואם הן ספינות קיטור, במשרוקית או בצופר; ואם הן ספינות מפרשים בשופר ערפל. כל שריקה תהיה מלווה בצלצל פעמון. ספינות וסירות דיג שנפתח הכללי הוא פחות מעשרים טון, אינן חיבות לתת את האותות הנזכרים לעיל; ובאם הן לא תעשינה כן עליהן לתת אות אחר הנשמע בבהירות, בהפסקות של לא יותר מדקה אחת.

(י) על כל הספינות או הסירות הדגות ברשתות, חכות או מכ- מרות, בשעת מהלכן, בשעות היום, לציין את סוג העבודה בה הן עוסקות לספינות המתקרבות על ידי הצגת סל או סמן יעיל אחר, במקום שיראה היטב לעין. במקרה שספינות או סירות עוגנות ומכשירי הדיג שלהן במים, בהתקרב אליהן ספינות אחרות עליהן להציג את אותו הסמן על הצד החפשי למעבר ספינות אלו. הספינות, הנדרשות בהתאם לסעיף זה לשאת או להציג את האורות המפורטים לעיל, אינן חיבות לשאת את האורות הנדרשים בסעיף 4 (א) ובפסקה האחרונה של סעיף 11.

אורות לספינה מושגת

סעיף 10. ספינה המושגת על ידי ספינה אחרת תראה מירכתיה, לספינה המשיגה, אור לבן או אור מתפרץ.

את האור הלבן, שיש להראות בהתאם לסעיף זה, אפשר להתקין ולשאת בתוך פנס, אבל במקרה זה הפנס צריך להיות בנוי, מותאם ומצויד במסך, באופן שיפיץ אור בלתי שביר על פני קשת אפק בת שתיים עשרה נקודות מצפון, כלומר, שש נקודות מן הירכתים על כל

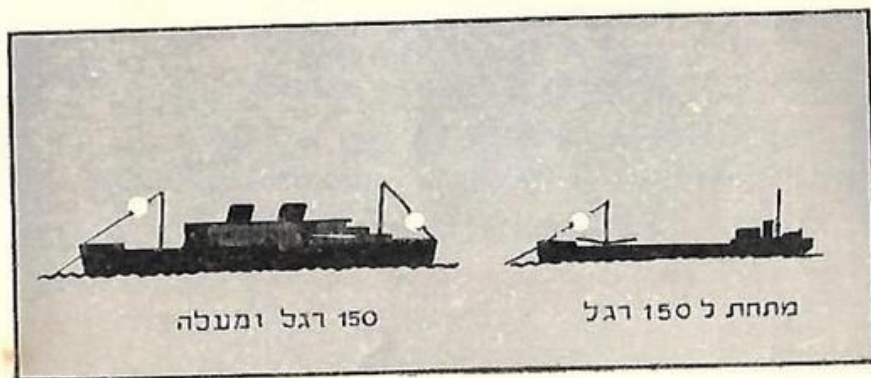
צד של הספינה, באופן שיראה לפחות למרחק של מיל אחד. את האור הזה יש לשאת עד כמה שאפשר בגבה אחד עם אורות הצד.

אורות עגינה

סעיף 11. ספינה שארכה פחות ממאה חמישים רגל, בזמן עגינתה תשא בקדמתה, בצורה שתראה היטב לעין, אולם בגבה לא יותר מעשרים רגל מעל לגוף הספינה, אור לבן בפנס הבנוי באופן שיפיץ אור בהיר שוה ובלתי שביר שיראה מסביב לאפק למרחק לפחות מיל אחד.

ספינה שארכה מאה חמישים רגל או יותר, בזמן עגינתה תשא בקדמתה, בגבה לא פחות מעשרים רגל ולא יותר מארבעים רגל מעל לגוף הספינה אור לבן כנ"ל; ובירכתיה או בקרבתן, אור לבן שני, בגבה כזה שלא יהיה פחות מחמש עשרה רגל גמוך מן האור הקדמי.

האורך של ספינה יחשב זה המופיע בתעודת הרשום שלה.

אניות בשעת עגינה

ספינה הנחה על שרטון בתוך מעבר או בקרבתו תשא את האור או האורות הנ"ל ואת שני האורות האדומים הנדרשים בסעיף 4 (א).

אותות מיוחדים

סעיף 12. כדי להסב תשומת לב בשעת הצורך כל ספינה יכולה להראות נוסף לאורות שהנה חיבת לשאת בהתאם לחוקים אלו אור מתפרץ או להשתמש באותות נפץ בתנאי שלא יהיו עלולים להחשב בטעות לסמן של ספינה במצוקה.

אותות הכר

סעיף 13. שום דבר בחוקים אלה לא יפריע להפעלת חוקים מיוחדים שנחקקו על ידי ממשלה של איזו אומה שהיא בקשר לאורות תחנה ולאורות סמן נוספים לשתי אניות מלחמה או יותר או לספינות השטות בשיירה, או בקשר להצגת אותות הכר שנתקבלו על ידי בעלי אניות, אושרו ע"י הממשלה המתאימה, נרשמו והוצאו כחוק.

ספינות-קיטור המפלוגות ע"י מפרשים ביום

סעיף 14. ספינת קיטור המפליגה ע"י מפרשים בלבד וארר בתוה נראית, תשא ביום בקדמתה בצורה שתראה היטב לעין דמות או כדור שחור שקטרו שני רגל.

אותות קולניים בעת ערפל וכדומה

מבוא

סעיף 15. כל האותות הנדרשים בהתאם לסעיף זה עבור ספינות בשעת מהלכן ינתנו — בספינת-קיטור על ידי משרוקית או צופר. — בספינות-מפרשים ונגררות על ידי שופר ערפל. המלים „צפירה ארוכה“ אשר בשימוש בסעיף זה, פרושן צפירה הנמשכת מארבע עד שש שניות.

ספינת-קיטור תצויד במשרוקית או בצופר יעיל, המופעל ע"י קיטור או ע"י תחליף לקיטור, מוצב במקום מתאים שהתפשטות וקול לא תופרע ע"י שום מעצור. כמו כן היא תצויד בשופר ערפל ומונע בכח מיכני וכן בפעמון שקולו חזק. בכל המקרים אשר בהם

במקום האותות הנדרשים בהתאם לפסקה א', ג', של סעיף זה. ספינה נגררת יכולה לתת אות זה ולא לתת שום אות אחר.

ספינות מפרשים קטנות ופירות

ספינות מפרשים וסירות שנפתח הכללי הוא פחות מעשרים טון, אינן חייבות לתת את האותות הנזכרים לעיל, אולם, אם הן לא תתנה אותם, עליהם לתת אות קולני יעיל אחר בהפסקות שלא תעלינה על דקה אחת.

מהירות האניות תואם בערפל וכדומה

סעיף 16. כל ספינה בזמן ערפל, נפילת שלגים, ובגשם זועף תאיט את מהירותה בהתחשבות מלאה עם המסבות והתנאים הקיימים. על ספינת-קיטור, השומעת את ערפל של ספינה שמקום המצאה לא הוברר ונדמה לה כי הוא בא מקדימה לאמצעיתה, עד כמה שהתנאים מאפשרים, לעצור את מכונותיה, ואחר כך לשוב בזהירות עד שסכנת ההתנגשות תחלוף.

חוקי הנהיגה והשיט

מבוא — סכנת ההתנגשות

כאשר התנאים מאפשרים אפשר לברר אם קיימת סכנת התנגשות, ע"י הסתכלות זהירה בכוון המצפן של אניה מתקרבת. אם הכוון אינו משתנה במדה נפרת, הסכון יחשב כקיים.

סעיף 17. כאשר שתי ספינות מפרשים מתקרבות אחת אל השניה בצורה העלולה ליצור סכון התנגשות, האחת תפנה דרך לחברתה באופן הבא, כלומר:

(א) ספינה המפליגה ברוח גב תפנה דרך לספינה המפליגה ברוח קדמית.

(ב) ספינה המפליגה ברוח קדמית מפנה שמאלי תפנה דרך לספינה המפליגה ברוח קדמית מפנה ימני.

החוקים האלה דורשים שמוש בפעמון יכול התוף למלא את מקומו באניות תורקיות, וגונג באותן ספינות ים אשר השמוש בו נהוג בהן. ספינת מפרשים שנפחה הכללי עשרים טון או יותר. תצויד בשופר ערפל דומה ובפעמון.

בזמן ערפל, נפילת שלגים או בגשם זועף בין ביום ובין בלילה, ישתמשו באותות המתוארים בסעיף זה כדלקמן:

ספינת קיטור בשעת מהלכה

(א) ספינת-קיטור מתקדמת תשמיע בהפסקות שלא תעלינה על שתי דקות צפירה ארוכה אחת.

(ב) ספינת-קיטור בשעת מהלכה, אך נעצרה והפסיקה להתקדם תשמיע בהפסקות שלא תעלינה על שתי דקות שתי צפירות ארוכות, בהפסקות של שניה אחת בערך ביניהן.

ספינת מפרשים בשעת מהלכה

(ג) ספינת מפרשים בשעת מהלכה כשהיא במפנה ימני תשמיע צפירה אחת בהפסקות שלא תעלינה על דקה; וכשהיא במפנה שמאלי שתי צפירות בזו אחר זו וכשהרוח מעבר לאמצעית שלש צפירות בזו אחר זו.

ספינות בעגינה או לא בשעת מהלכן

(ד) ספינה עוגנת תצלצל בפעמון במהירות במשך כחמש שניות, בהפסקות שלא תעלינה על דקה אחת.

ספינות גוררות או נגררות

ספינה בזמן גרירה, ספינה העסוקה בהנחת או בהוצאת כבל טלגרפי וספינה בשעת מהלכה שעקב חסר שליטה עליה אינה יכולה לפנות דרך לספינה מתקרבת, או שאינה יכולה לתמרן בהתאם לחוקים, תשמיע שלש צפירות כלומר: צפירה ארוכה אחת מלווית ע"י שתי צפירות קצרות בהפסקות שלא תעלינה על שתי דקות

(ג) כאשר שתייהן מפליגות ברוח גב במפנים שונים הספינה המפליגה במפנה שמאלי תפנה דרך לחברתה.

(ד) כאשר שתייהן מפליגות ברוח גב, באותו מפנה, הספינה שהנה במעלה הרוח תפנה דרך לספינה שבמורד הרוח.

(ה) ספינה המפליגה ברוח מלאה תפנה דרך לכל ספינה אחרת.

פגישה של ספינות קיטור

סעיף 18. כאשר שתי ספינות קיטור נפגשות חרטום מול חרטום או כמעט חרטום מול חרטום בצורה העלולה לגרום סכון התנגשות, כל אחת תשנה את הקורס לימין, באופן שכל אחת תוכל לעבור בצדה השמאלי של חברתה.

חוק זה חל במקרים בהם ספינות נפגשות חרטום מול חרטום או כמעט חרטום מול חרטום בצורה העלולה לגרום סכון התנגשות, אולם אינו חל על שתי ספינות שבאם תשמורנה כל אחת על הקורס שלה, תעבורנה ברווח מספיק האחת מחברתה.

המקרים היחידים בהם חל חוק זה הם כאשר כל אחת משתי הספינות נמצאת חרטום מול חרטום או כמעט חרטום מול חרטום; במלים אחרות, למקרים בהם כל ספינה רואה ביום את תרני חברתה בקו אחד או כמעט בקו אחד עם תרניה היא; ובליילה למקרים בהם כל ספינה נמצאת במצב כזה שהיא יכולה לראות את שני אורות הצד של חברתה.

חוק זה אינו חל ביום במקרים בהם ספינה אחת רואה את חברתה מלפניה וחוצה את הקורס שלה; או בליילה למקרים בהם האור האדום של הספינה האחת נמצא מול האור האדום של הספינה השניה או כאשר האור הירוק של הספינה האחת נמצא מול האור הירוק של הספינה השניה, או כאשר אור אדום בלי אור ירוק, או אור ירוק בלי אור אדום, נראה מלפנים, או כאשר שני האורות הירוק והאדום נראים בכל מקום שהוא מלבד מקדימה לספינה.

שתי ספינות קיטור אשר הקורסים שלהן מצטלבים סעיף 19. כאשר שתי ספינות מפליגות בקורסים מצד שלבים בצורה העלולה לגרום סכון התנגשות, הספינה שחברתה נמצאת מהצד הימני שלה, תפנה דרך לספינה האחרת.

ספינות קיטור תפנינה דרך לספינות מפרשים

סעיף 20. כאשר ספינת קיטור וספינת מפרשים מתקדמות בכיוונים כאלה העלולים ליצור סכון התנגשות, ספינת הקיטור תפנה דרך לספינת המפרשים.

קורס ומהירות

סעיף 21. בכל מקרה שבהתאם לחוקים אלה אחת משתי ספינות חייבת לפנות דרך, על השניה לשמור על הקורס והמהירות שלה.

זו ערה. — אם מחמת מזג אויר רע או ערפל או גורמים אחרים, ספינה כזו מוצאת את עצמה כה קרובה שההתנגשות לא תמנע על ידי פעולת הספינה המפנה את הדרך בלבד עליה לנקט בפעולה שתעזור למניעת ההתנגשות. (ראה סעיפים 27 ו-29).

הצית דרך מלפנים

סעיף 22. על כל ספינה החיבת בהתאם לחוקים אלה לפנות דרך לספינה שניה, באם מסבות המקרה מאפשרות, להמוע מלחצות את לתיב הספינה השניה מלפניה.

ספינות קיטור תאטנה את מהירותן או תעצרנה

סעיף 23. כל ספינת קיטור החיבת, בהתאם לחוקים אלה, לפנות דרך לספינה אחרת, עליה, באם יש צורך בכך להאיט את מהירותה או להעצר או לחזור אחורנית.

ספינות משיגות

סעיף 24. על אף כל האמור בחוקים אלה, כל ספינה המשיגה אחרת, תפנה דרך לספינה המושגת.

כל ספינה המתקרבת לעבר ספינה אחרת מאיזה כיוון שהוא למעלה משתי נקודות מצפון מאחורי אמצעיתה, כלומר במצב כזה, ביחס לספינה שאותה היא משיגה, שבלילה היא לא תוכל לראות אף אחד מאורות הצד של חברתה, תחשב לספינה משיגה; ושום שנוי בזווית הכוון בין שתי הספינות שיבוא אחרי-כן, לא יעשה את הספינה המשיגה לספינה מצטלבת בגדר החוקים האלה, או ישחרר אותה מחובתה לשמר על מרחק מהספינה המושגת עד אם עברה אותה סופית והנה חפשיה.

היות וביום הספינה המשיגה אינה יכולה תמיד לדעת בבטחה אם היא מלפני או מאחורי הכוון הנזכר מהספינה האחרת, עליה במקרה של ספק להניח שהיא ספינה משיגה ולפנות דרך.

מיצרים צרים

סעיף 25. במיצרים צרים על כל ספינת קיטור להמצא, באם הדבר אפשרי ובטוח, באותו צד של המעבר הנמצא מצדה הימני של ספינה זו.

זכויות הדרך לספינות דיג

סעיף 26. ספינות מפרשים בשעת מהלכן תפנינה דרך לספינות מפרשים או סירות הדגות ברשתות, חכות או במכמרות. חוק זה אינו מקנה זכות לשום ספינה או סירה העוסקת בדיג להוות מכשול במעבר שדרכו עוברות ספינות אחרות מלבד ספינות דיג או סירות.

חוק זהירות כללי

סעיף 27. במלוי אחר חוקים אלה ובפרושם, תשומת לב מתאימה תנתן לכל סכנות השיט וההתנגשות, ולאיזה שהם מקרים מיוחדים העלולים להביא לסטייה הכרחית מהחוקים הנזכרים לעיל למען מנע סכנה מידית.

אותות קולניים לספינות הרואות אחת את השניה
סעיף 28. המלים „צפירה קצרה“ אשר בשימוש בסעיף זה פרושן צפירה הנמשכת כשניה אחת.

כאשר ספינות רואות אחת את השניה, ספינת-קיטור בשעת מחלכה המפליגה לפי איזה שהוא קורס המורשה או הנדרש בתוקף חוקים אלה, תציין את הקורס הזה במשרוקית או בצופר, על ידי האותות הבאים:

צפירה קצרה אחת תובן, „אני מכוון את הקורס שלי לצד ימין“.
שתי צפירות קצרות תובנה, „אני מכוון את הקורס שלי לצד שמאל“.

שלוש צפירות קצרות תובנה, „מכוונתי עובדות במלא הקיטור לאחור“.

שום ספינה, בכל מצב שהוא לא תזניח אמצעי זהירות מתאימים

סעיף 29. שום דבר בחוקים אלה לא ישחרר שום ספינה, או את בעלה, רב-חובלה וחבר מלחיה מהאחריות לתוצאות של איזו שחיא התרשלות בנשיאת אורות או סמנים, בהצבת תצפית יעילה, או מאחריות לאי מלוי איזה שהם אמצעי זהירות הנדרשים בעבודתם הריגילה של הימאים, או ע"י הנסבות המיוחדות של המאורע.

שמירה על חוקי הנמלים ושיט בדרכי מים פנימיים

סעיף 30. שום דבר בחוקים אלה לא יפריע להפעלת חוק מיוחד שנחקק ע"י רשות מקומית הנוגע לשיט באיזה שהוא נמל, נהר או מים פנימיים.

אותות בצרה

סעיף 31. ספינה הנמצאת בצרה וקוראת לעזרת ספינות אחרות או החוף, תשמיע או תציין את הסמנים הבאים יחד או לחוד כדלקמן:

סעיף	סוג האור	צבע	מרחק ראייה מינימלי
4 (ב)	אורות לספינות		
	העוסקות בהנחת או		
	הוצאת כבל	לבן	
2 "	טלגרפי	אדם	
ספינות קיטור שנפחן הכללי פחות מ-40 טון			
17 (א)	אור בצד הקדמי		
	של הספינה	לבן	2 "
17 (ב)	אור צד	ירוק	1 "
17 (ג)	אור צד	אדם	1 "
ספינת-קיטור של פילוט			
8	אור ראש תרן	לבן	הטוח לא נקבע
8	אור 8 רגל מתחת		
	לאור ראש התרן	אדם	2 מיל
ספינת מפרשים וספינות נגררות			
5	אור צד	ירוק	2 "
5	אור צד	אדם	2 "
ספינת מפרשים של פילוט			
8	אור ראש התרן	לבן	הטוח לא נקבע
ספינות-קיטור ומפרשים			
10	אור ירכתים	לבן	1 מיל
11	אור או אורות		
	עגינה	לבן	1 "
ספינות משוטות או מפרשים שנפחן הכללי 20 טון			
7 (3)	אורות צד (פנס		
	מרכב)	ירוק אדם	הטוח לא נקבע

ביום. —
ראשית. — ירית תותח או קול נפץ אחר הנעשה בהפסקות של דקה לערך.
שנית. — האות N.C. סמן הצרה לפי הקוד הבין לאומי.
שלישית. — אות למרחק, המרכב מדגל מרובע ומעליו או מתחתיו כדור או משהו הדומה לכדור.
רביעית. — השמעת קול ממשך באיזה שהוא מכשיר לאותות ערפל.
בלילה. —
ראשית. — ירית תותח או קול נפץ אחר הנעשה בהפסקות של דקה לערך.
שנית. — להבות על הספינה (שריפת חבית זפת, חבית שמן וכדומה).
שלישית. — רקיטות או פגזים המפיצים כוכבים מאיזה צבע או צורה שהיא הנורים בהפסקות קצרות.
רביעית. — השמעת קול ממשך באיזה שהוא מכשיר לאותות ערפל.

לוח המראה צבע וטוח של אורות הנשאים ע"י סוגים שונים של ספינות ספינות קיטור

סעיף	סוג האור	צבע	מרחק ראייה מינימלי
2 (א) (ה)	אור או אורות ראש		
	התורן	לבן	5 מיל
2 (ב)	אור צד	ירוק	2 "
2 (ג)	אור צד	אדם	2 "
3	אורות גרירה	לבן	5 "
4 (א)	אורות של חסר		
	שליטה	אדם	2 "

סירות חתירה קטנות

מפליגות בעזרת משוטים או מפרשים פנס	לבן	הטוח לא נקבע	(4) 7
------------------------------------	-----	--------------	-------

ספינות דיג

9 (א) סירות פתוחות אור המאיר על כל האופק	לבן	3 מיל	
9 (ב) ספינות או סירות הדגות ברשתות עמידה,	שני אורות המאירים על כל האופק	לבן	
9 (ג) ספינות או סירות הדגות בחכות	כמו אצל ספינות הדגות ברשתות עמידה	מיל	

אורות של ספינות קיטור או מפרשים

9 (ג) ספינות או סירות הדגות בחכות נגררות	כמו אורות של ספינות קיטור או מפרשים רגילות		
--	--	--	--

מכמרתנים

9 (ד) ספינות קיטור פנס תלת צבעי	לבן ירוק אדם	2 מיל	
9 (ד) ספינות מפרשים אור המאיר על כל האופק	לבן	2 מיל	
9 (ה) שולות צדפים וספינות הדגות ברשתות גריפה	כמו אצל מכמרתנים		

תמצית של אותות קולניים בזמן ערפל, וכו'

יש להשמיע את האותות הבאים בזמן ערפל, נפילת שלגים, או בגשם זועף.

1. אותות הניתנים במשרוקית קיטור או בצופר בהפסקות לא יותר משתי דקות.

מובנו	האות
ספינת קיטור מתקדמת	צפירה אחת ממושכת
ספינת קיטור בשעת מהלכה אך נעצרה והפסיקה להתקדם.	שתי צפירות ממושכות
(א) ספינת קיטור גוררת	צפירה ממושכת אחת מלווה ע"י
(ב) ספינה עסוקה בהנחת או הור צאת כבל טלגרפי.	שתי צפירות קצרות
(ג) ספינת קיטור שאין שליטה עליה או אינה יכולה לתמרן כנדרש בהתאם לחוק, אולם היא בשעת מהלכה.	

2. אותות הניתנים בשופר ערפל בהפסקות לא יותר משתי דקות.

מובנו	האות
(א) ספינת מפרשים שאין שליטה עליה.	צפירה ארוכה אחת מלווה ע"י שתי צפירות קצרות.
(ב) ספינת מפרשים גוררת ספינה אחרת.	
(ג) ספינת קיטור או מפרשים נגררת. נתינת סימן זה היא רשות.	

3. אותות הניתנים בשופר ערפל בהפסקות לא יותר מדקה אחת. אותות אלה ניתנים ע"י ספינות מפרשים.

האות

צפירה אחת

מובנו

ספינת מפרשים בשעת הלכה כשהיא במפנה ימני.

שתי צפירות בזו אחר זו

ספינת מפרשים בשעת מהלכה במפנה שמאלי.

שלוש צפירות בזו אחר זו

ספינת מפרשים בשעת מהלכה כשהרוח נושבת מעבר לאמצעיתה.

4. אותות הניתנים בפעמון בלבד בהפסקות לא יותר מדקה אחת.

האות

צלצול פעמון מהיר הנמשך כחמש שניות

מובנו

(א) ספינה עוגנת
(ב) ספינה או סירת דיג הנעצרת כתוצאה מהאחוזת מכשיריה שלע או במכשול אחר
(ראה גם מס' 7).

5. אותות הניתנים במשרוקית או בצופר מלווים בצלצול פעמון בהפסקות לא יותר מדקה אחת.

האות

צפירה אחת במשרוקית או בצופר ע"י צלצול פעמון

מובנו

ספינת קיטור לדיג שנפחה הכללי 20 טון או למעלה מזה עסוקה בדיג.

6. אות הניתן בשופר ערפל מלווה צלצול פעמון בהפסקות לא יותר מדקה אחת.

האות

צפירה אחת בצופר ערפל מלווית צלצול פעמון

מובנו

ספינת מפרשים לדיג שנפחה הר כללי 20 טון או למעלה מזה עסוקה בדיג.

7. אותות שצריכים להנתן ע"י ספינות וסירות דיג, ספינות מפרשים וסירות שנפחן הכלל פחות מ-20 טון בהפסקות של לא פחות מדקה אחת.

האות

איוח שהוא אות קולני יעיל

מובנו

ספינה וסירת דיג או ספינה וסירת מפרשים שנפחן הכללי הוא פחות מ-20 טון.

האותות הנזכרים ב-1, 2, 3, 4, (א) מתיחסים לסעיף 15, אלה הנזכרים ב-4 (ב), 5, 6 מתיחסים לסעיף 9.

מס' 7 מתיחס ל-9 ול-15.

האותות קולניים שינתנו במשרוקית או בצופר, תשתמשנה רק ספינות וסירות אחת את חברתה.

האות

צפירה קצרה אחת
שתי צפירות קצרות

מובנו

אני מכון את הקורס שלי לצד ימין.
אני מכון את הקורס שלי לצד שמאל.
מכונותי עובדות במלא הקיטור אחורנית.

שלוש צפירות קצרות

הערות לחוקים למניעת התנגשויות בים.

ספינות מפרשים ומכמרתן-קיטור

הנוהג הנכון לספינת מפרשים בפגשה ממרתן-קיטור, העוסק בגרירת מכשיר על פני קרקע הים, בצורה העלולה לגרם סכון והתנגשות, אינו מוגדר במיוחד ע"י שום סעיף בחוקים למניעת התנגשויות בים.

סעיף 26 קובע במפורש את הצעד בו ספינת מפרשים צריכה לנקט בפגשה ספינות מפרשים או סירות העוסקות בדיג ברשתות, בחכות ובמכמרות, אך לא נאמר דבר בנוגע לפעולה בה ספינת מפרשים צריכה לנקוט בפגשה ממרתן קיטור העוסק בגרירת מכשיר על פני קרקע הים.

למרות זאת בית הדין לערעורים החליט שהאור התלת צבעי של ממרתן קיטור נועד לציין שהספינה המציגה אותו אין שליטה עליה ואינה יכולה למלא אחר חוקי הנהיגה והשיט. לאור החלטה זו,

ספינות מפרשים שעל דרכן אין מכשול תפנינה דרך למכמרתני קיטור העוסקים בגרירת מכשיר על פני קרקע הים.

ספינה גוררת

ספינת קיטור גוררת ממלאה אחר הוראות חוק הדרך כספינת קיטור.

שתי ספינות מפרשים המפליגות ברוח קדמית

באותו מפנה

בסעיף 17 לא נאמר מאומה בקשר לשתי ספינות מפרשים המפליגות ברוח קדמית באותו מפנה, הנמצאות בניצב האחת לשניה והקורסים שלהם מצטלבים בצורה העלולה לגרום סכון התנגשות. למרות זאת סעיף זה אומר במפורש, "כאשר שתיהן מפליגות ברוח גב והרוח באה מאותו הצד, הספינה שבמעלה הרוח תפנה דרך לספינה במורד הרוח". לפי הנוהג הימי המקובל ניתנת גם במקרה זה, אותה התחשבות, ע"י הספינה הנמצאת במעלה הרוח.

ספינות המפליגות בקורסים מצטלבים

בכל מקרה שספינה צריכה לשמור על מרחק בינה לבין ספינה שניה, חשוב לזכור את סעיף 22, האומר: על כל ספינה החיבת, בהתאם לחקים אלה, לפנות דרך לספינה שניה, באם מסבות המקרה מאפשרות, להמנע מלחצות את נתיב הספינה השניה מלפניה. ברור, שכאשר דרוש שנוי בקורס היא חיבת לעבור מאחוריה, להסתובב בכיוון הנגדי, או להעצר.

בתנאים מסוימים, הספינה המפנה דרך יכולה לשמר על המרחק בינה לבין ספינה שניה, בזה שתשמור על הקורס והמהירות שלה. למשל, נניח שספינה אחת רואה את שני אורות הצד של ספינה שניה בזווית רחבה מצד ימין של החרטום. הספינה שהוזכרה ראשונה נמצאת בנקודת ההתנגשות ואם היא שומרת על הקורס והמהירות שלה הספינה השניה תעבור מאחוריה.

אם הכוון של ספינה מצטלבת משתנה באופן ניפר לא יכול להוצר סכון התנגשות, נקודת ההצטלבות צריכה להיות מלפנים או מאחור.

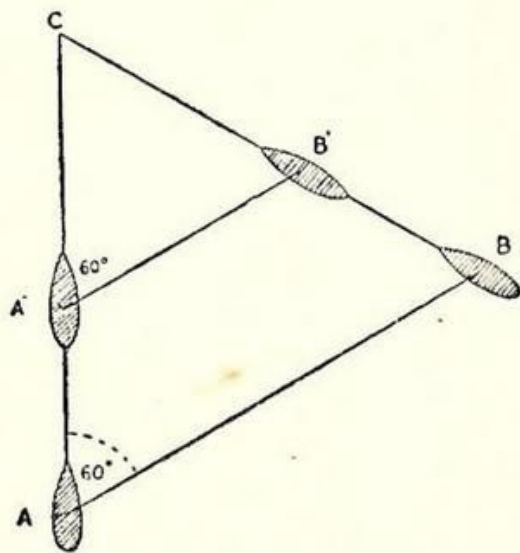
בהתחשב עם הצרך לנקט בכל אמצעי הזהירות כדי לקבע סכנת התנגשות, נמצא לנכון להסב את תשומת לב הקורא למבוא לחוקי הנהיגה והשיט הבא:

"כאשר התנאים מאפשרים, אפשר לברר אם קיימת סכנת התנגשות, ע"י הסתכלות זהירה בכיוון המצפן של אניה מתקרבת. אם הכוון אינו משתנה במדה נפרת, הסכון יחשב כקיים".

בכל פעם שאור מופיע קבע אליו את הכוון. רשום כל שנוי בכיוון, אם שתי הספינות שומרות על הקורס והמהירות שלהן, זכור את החוקים הבאים: —

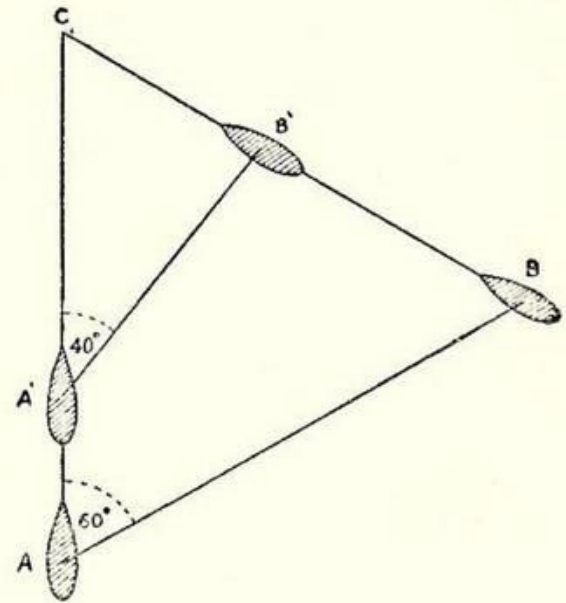
- (1) אם הכוון נשאר קבוע, הכרחי שתארע התנגשות.
- (2) אם הכוון שואף קדימה, הספינה השניה תעבור מלפני החרטום של אניתך
- (3) אם הכוון שואף אחורה, אתה תעבור מלפני החרטום של הספינה השניה.

היות וחוקים אלה חשיבותם מרובה ביותר ויש להבינם היטב, הדיאגרמות הבאות (א), (ב) ו-(ג) תבארנה את פרושם.

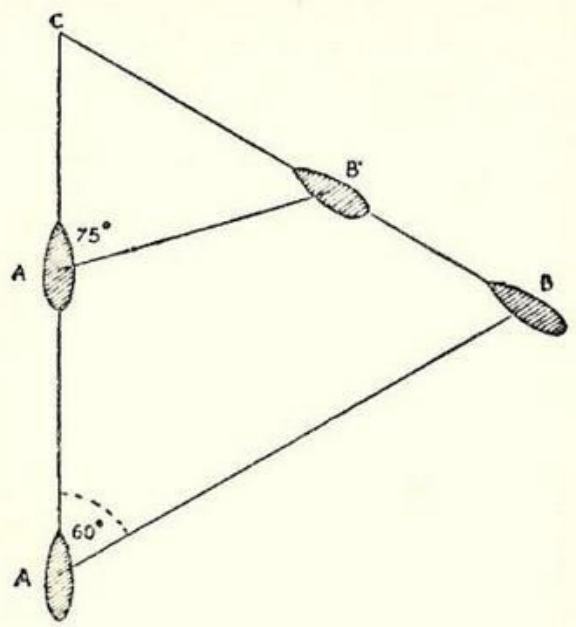
דיאגרמה א

בדיאגרמה (א) ספינה A מפליגה צפונה, רואה ספינה B על הכוון $N60^{\circ}E$ כעבור זמן מה A, בהיותה במצב A' , שוב קובעת את הכוון ל- B , הנמצאת כרגע במצב B' , ומוצאת שוב $N60^{\circ}E$. א. הכוון נשאר קבוע. לכן AB מקביל ל- $A'B'$ ו- $A'B'C$ דומים. מכאן שבאם שתי הספינות שומרות על הקורס והמהירות שלהן, הן מוכרחות להפגש בנקודה C, שהיא „נקודת ההתנגשות“.

דיאגרמה ב

בדיאגרמה (ב) ספינה A מפליגה צפונה, רואה ספינה B על הכוון $N60^{\circ}E$ כאשר A תהיה במצב A' תמצא B במצב B' וכרגע כוונה מ- A הוא $N40^{\circ}E$. א. הכוון שואף קדימה. היות והזווית בספינה A קטנה, מהירות ספינה B לאורך BC היא במדה יחסית גדולה יותר ממהירות ספינה A לאורך AC וספינה B תגיע לנקודה C לפני ספינה A, באם שתי הספינות שומרות על הקורס והמהירות שלהן.

דיאגרמה ג

בדיאגרמה (ג) ספינה A רואה ספינה B 60° מעבר לחרטם בצד ימין כעבור זמן מה ספינה A, בהיותה במצב A' , שוב קובעת את הכוון ל- B ומוצאת כרגע את B על הכוון 75° מעבר לחרטם בצד ימין, ז. א. הכוון שואף אחורה. הגדלת הכוון מראה שמהירות ספינה B לאורך BC היא במדה יחסית פחות ממהירות A' לאורך AC וכתוצאה מזה ספינה A תגיע לנקודה C לפני ספינה B, בהניחנו, כמובן, ששתי הספינות שומרות על הקורס והמהירות שלהן.

שתי ספינות קיטור הנפגשות חרטום מול חרטום מעניין לציין שרק במקרה אחד, החוקים למניעת התנגשויות ביים נופרים בפרוש את הנוהג שלפיו ספינות חיבות לשמור על המרחק בין האחת לשניה. מקרה זה הוא בשעה ששתי ספינות קיטור נפגשות וישם מול חרטם או כמעט חרטם מול חרטם, ז. א. כאשר כל ספינה רואה את שני אורות הצד של חברתה או בשעות היום כאשר כל

אחת רואה את התרנים של השניה בקו ישר עם תרניה היא במקרה זה חיבת כל אחת לשנות את הקורס שלה לצד ימין.

שאלות ותשובות

יש לענות על השאלות לפי הסדר הנתון כינן שבמקרים רבים הן מבוססות על קודמותיהן.

1. ש. — האם החוקים למניעת התנגשויות מתאימים רק לספינות הנמצאות בלב ים?

ת. — לא. הם מתיחסים לכל דרכי מים מחוברים שספינות ים יכולות לעבור דרכם.

2. ש. — מתי אני קיטור נחשבת כספינת מפרש?

ת. — כאשר היא מפליגה בעזרת מפרשים בלבד.

3. ש. — איזה אות אבחנה מראה ספינת קיטור בשעות היום, כאשר היא מפליגה בעזרת מפרשים בלבד, וארובתה נראית?

ת. — כדור שחור אחד או דמות בקוטר של שני רגל המוצבים מלפנים במקום שיראה היטב לעין.

4. ש. — איזה אורות היא מראה בשעות הלילה בהמצאה בתנאים דומים?

ת. — אורות צד בלבד.

5. ש. — איזה אורות נושאת ספינת קיטור בשעה שהיא נגררת? ת. — כל ספינה נגררת נושאת אורות צד בלבד.

6. ש. — האם המונח „ספינת קיטור” כולל רק את אותן הספינות המונעות ע"י קיטור?

ת. — לא. הוא כולל כל ספינה המונעת ע"י מכונות.

7. ש. — מתי ספינה נחשבת „בשעת מהלכה” במובן החוק?

ת. — כאשר היא אינה עוגנת, קשורה לרציף או על שרטון.

8. ש. — האם למלה „נראה” יש איזו שהיא הגבלה כאשר מש- תמשים בה בחוק?

ת. — כן. פרושה, ניתן לראיה בלילה אפל במצב של ראות טובה.

9. ש. — במשך איזה שעות חיבים כל האורות הנזכרים בחוק להיות מוצגים?

ת. — בכל מזג אויר החל משקיעת החמה ועד זריחתה.

10. ש. — באיזה אמצעי זהירות יש לבקט ביחס לאורות שעל הספינה שאינם אורות החובה?

ת. — שום אורות אחרים אשר בטעות יכולים להחשב כאורות החובה לא יוצגו.

11. ש. — איזה צבע ולאיזה מרחק צריכים אורות ראש התורן להראות?

ת. — אור לבן בהיר הנראה למרחק של 5 מיל.

12. ש. — על כמה נקודות מצפן הוא צריך להראות?

ת. — 20. כלומר מישר קדימה ל-2 נקודות מעבר לאמצעית מכל צד.

13. ש. — באיזה מקום צריך לשאתו?

ת. — בקדמת הספינה, ובאם יש לה תורן קדמי, אזי עליו או מלפניו, בגבה לא פחות מ-20 רגל מעל לגוף הספינה,

ובאם רחבה של הספינה עולה על 20 רגל אזי בגבה לא פחות מרחבה אך לעולם אל ינשא בגבה למעלה מ-40 רגל.

14. ש. — האם ספינת קיטור מוכרחה לשאת שני אורות ראש תרן, אחד מלפנים ואחד מאחור?

ת. — לא, נשיאת אור ראש תרן שני היא רשות.

15. ש. — מהו היתרון של שני אורות ראש תרן בהשוואה לאחד? ת. — כאשר שני אורות ראש תרן נשאים, צופה יכול להבחין

במדה ידועה של דיוק את הכוון שלעברו הספינה מת- קדמת. כאשר שני האורות מופיעים בקו מאונך אחד מעל

לשני, הספינה היא בדיוק מלפנים. כאשר המרחק האפקי בין האורות הוא גדול הרבה יותר מהמרחק האנכי, קורס

הספינה מתקרב לכוון שהוא בזוית ישרה לצופה.

26. ש. — איזה אורות ספינת מפרשים חיבת להראות בשעת מהלכה?
 ת. — אורות צד בלבד, הדומים לאלה הנדרשים מספינת קיטור.
27. ש. — האם ספינה שאין עליה שליטה, או ספינה העוסקת בהנחת או הוצאת כבל טלגרפי, נושאת אורות צד?
 ת. — כן, באם הן מתקדמות ביחס למים; אחרת לא.
28. ש. — איזה אורות אבחנה מיוחדים חיבת ספינה להראות, כאשר אין עליה שליטה?
 ת. — שני אורות אדומים.
29. ש. — באיזה חלק של הספינה יש לשאתם?
 ת. — במקום שיראו היטב לעין. באותו גבה בו מוצב אור ראש התורן של ספינת קיטור. באם זו ספינת קיטור באותו מקום של אור זה.
30. ש. — באיזו צורה יש לשאת את שני האורות האדומים ביחס אחד לשני?
 ת. — בקו אנכי, אחד מעל לשני, בריוח של לפחות 6 רגל.
31. ש. — לאיזה מרחק ועל פני איזו קשת הם צריכים להראות?
 ת. — לפחות 2 מיל, סביב לאפק.
32. ש. — איזה סימן אבחנה נושאת ביום ספינה שאין עליה שליטה?
 ת. — שני כדורים או דמויות שחורים, בעלי קוטר של 2 רגל.
33. ש. — באיזה חלק של הספינה ובאיזה צורה ביחס אחד לשני?
 ת. — במקום שיראו היטב לעין, בקו אנכי אחד מעל לשני, ובריוח של לפחות 6 רגל.
34. ש. — איזה אורות אבחנה מיוחדים נושאת ספינה העוסקת בהנחת או הוצאת כבל טלגרפי?
 ת. — שלשה אורות בקו אנכי אחד מעל לשני, בריוח של לפחות 6 רגל; האור העליון והאור התחתון בצבע אדם, והאור האמצעי בצבע לבן.
35. ש. — לאיזה מרחק ועל פני איזה קשת הם צריכים להראות?
 ת. — סביב האפק למרחק של לפחות 2 מיל.

16. ש. — לאיזה מרחק צריכים אורות הצד של ספינה להראות?
 ת. — למרחק של לפחות 2 מיל.
17. ש. — באיזה צד יש לשאת את האור הירק. ובאיזה צד את האדם?
 ת. — הירוק בצד ימין, והאדם בצד שמאל.
18. ש. — מה היא הקשת שבה צריך האור להראות?
 ת. — על קשת של 10 נקודות מצפון היינו מישר קדימה ועד ל-2 נקודות מעבר לאמצעית.
19. ש. — באיזה אמצעי זהירות יש לנקט למען מנוע את אחד האורות מלהראות מעבר לחרטום?
 ת. — הם יהיו מצוידים מסכים פנימיים, הבולטים לפחות 3 רגל לפני האור.
20. ש. — איזו ספינה נושאת, נוסף לאורות הצד שלה, שני אורות בראש התורן המוצבים בקו מאונך אחד מעל לשני?
 ת. — ספינת קיטור הגוררת ספינה אחרת.
21. ש. — האם היא חיבת לשאת שלשה אורות ראש תורן?
 ת. — כן, אם היא גוררת יותר מספינה אחת ואורך המשך עולה על 600 רגל.
22. ש. — כיצד נמדד ארך המשך?
 ת. — מירכתי הספינה הגוררת ועד ירכתי הספינה הנגררת האחרונה.
23. ש. — באיזה ריוח אחד מן השני יוצבו אורות ראש התורן האלו?
 ת. — 6 רגל.
24. ש. — באם השלשה נשאים, באיזה גבה מעל לגוף האניה צריך להציב את הנמוך ביותר?
 ת. — לא פחות מ-14 רגל.
25. ש. — האם ספינה חיבת לשאת אור מאחורי, שלפני הספינה הנגררת תכוון את דרכה?
 ת. — לא. היא רשאית לשאת אור לבן חלש, אך אסור לאור זה להראות מלפני האמצעית.

36. ש. — באיזה חלק של הספינה יש להציגם?
 ת. — באותו מקום בו מוצב אור ראש התרן של ספינת קיטור, ואם זו ספינת קיטור במקומו של אור זה.
37. ש. — האם ספינה העוסקת בהנחת או הוצאת כבל טלגרפי מציגה את אור ראש התורן שלה?
 ת. — לא. את האדם, הלבן, והאדם היא מראה במקום אור ראש התורן שלה.
38. ש. — מה היא מראה בשעות היום?
 ת. — שלש דמויות בקו אנכי, אחד מעל לשני, בריוח של לפחות 6 רגל; צורת שתי הדמויות העליונה והתחתונה תהיה כדורית וצבען אדם, הדמות האמצעית בצורת יהלם, בצבע לבן.
39. ש. — מה צריך להיות קטרן של דמויות אלו ובאיזה צד של הספינה יש להציגן?
 ת. — לפחות 2 רגל במקום שתראינה היטב לעין.
40. ש. — האם הצגת האורות או האורות האמורים תשמש סימן שהספינה המראה אותם נמצאת בצרה וקוראת לעזרה?
 ת. — לא; הצגת האורות או האורות תשמש כסימן שאין עליה שליטה בלבד ולכן אינה יכולה לפנות דרך.
41. ש. — החוקים קובעים שהאורות הנזכרים יש לשאתם „בכל מזג אויר“. האם יש איזה שהוא סעיף בחוק המרשה שנוי קל באמור?
 ת. — כן, סעיף 6, המרשה את השמוש באורות צד מטלטלים, במקרים בהם ספינות קטנות נמצאות במזג אויר רע, ואין אפשרות להחזיק את האורות קבועים.
42. ש. — מה הם התנאים המרשים את השמוש באורות מטלטלים אלה?
 ת. — הם יוחזקו מודלקים בקרבת יד, ובהתקרבות אל ספינות או בהתקרבות ספינות אליהן, יש להציגם בזמן מספיק למנע

- התנגשות. מלבד זה, יש לצבע את הפנסים מבחוץ כל אחד בצבעו הוא ולחבר לכל אחד מסך מתאים.
43. ש. — באיזה אופן האור הלבן הבהיר של אנית קיטור, שנפחה הכללית פחות מ־40 טון, יכול להיות שונה מזה של אנית קיטור שנפחה גדול יותר?
 ת. — יש רק לשאתו בגבה של 9 רגל מעל לשפה ושיראה למרחק של 2 מיל.
44. ש. — האם מותר שנוי כל שהוא במצב אורות הצד של ספינות אלה?
 ת. — כן; הם צריכים להראות למרחק של מיל אחד בלבד. אפשר לשאתם בצורה בה נשאים אורות הצד של אניות קיטור גדולות יותר, או בפנס מרכב המראה אור ירוק ואור אדם מישר קדימה לשתי נקודות מעבר לאמצעית של הצדדים המתאימים.
45. ש. — באיזה מצב יש לשאת אור מרכב זה ביחס לאור הלבן הבהיר?
 ת. — לא פחות מ־3 רגל מתחתיו.
46. ש. — האם יש מקרים בהם מותר לשאת את האור הלבן הבהיר פחות מ־9 רגל מעל לשפה?
 ת. — כן. בספינות מנוע קטנות, דוגמת אלה המובלות על גבי אניות ים.
47. ש. — איזה אורות נושאות ספינות משוטים או מפרשים שנפחן פחות מ־20 טון במקום האורות הקבועים לספינות שנפחן גדול יותר?
 ת. — פנס עם זכוכית ירוקה מצד אחד וזכוכית אדומה מצד שני, שיש להציגו בהתקרבות אל ספינות אחרות או בהתקרבות ספינות אליהן, כך שהאור הירוק לא יראה משמאל לספינה והאדם מימין לה.
48. ש. — איזה אור סירת חתירה חיבת לשאת בין אם היא מפליגה בעזרת משוטים או מפרשים?

ת. — צריך שימצא בה, בקרבת יד, פנס המפיץ אור לבן שיוצג באופן ארעי, בזמן מספיק למנע התנגשות.

49. ש. — האם ספינות קיטור שנפחן פחות מ־40 טון, וספינות משוטטים או מפרשים שנפחן הכללי פחות מ־20 טון, וסירות חתירה שאין עליהם שליטה, חיבות להראות את האורות המיוחדים, הנדרשים מספינות שקבולן גדול יותר?
ת. — לא.

50. ש. — איזה אורות חיבות ספינות פילוט להראות בהמצאן בתחנותיהן לא בתפקידי פילוט?
ת. — את אותם האורות של ספינות בעלות קבול דומה.

51. ש. — איזה אורות מראות ספינות של פילוט בהיותן עסוקות בתחנתן בתפקידי פילוט?
ת. — אור לבן הנשא בראש התורן הנראה סביב לאפק, וכמו כן אור מתלקח בהפסקות קצרות שלא תארכנה יותר מ־15 דקה.

52. ש. — האם הן נושאות את אורות הצד שלהן מותקנים בצורה הקבועה הרגילה?

ת. — לא; אך עליהן להחזיקם מוארים, מוכנים לשמוש, ולנצנץ בהם או להראותם בהפסקות קצרות בהתקרבות אל ספינות אחרות או בהתקרבות ספינות אליהן. למען ציין את כוון הדרך בה הן מתקדמות.

53. ש. — האם כל ספינות הפילוט מוכרחות לשאת את האור הלבן בראש התורן?

ת. — לא. אם זו ספינת פילוט מהסוג המוכרח להתקרב אל ספינה על מנת להעלות עליה פילוט, היא יכולה להראות את האור הלבן, במקום לשאתו בראש התורן.

54. ש. — האם במקרה זה נעשה שנוי כל שהוא בצורת נשיאת אורות הצד?

ת. — כן. במקום אורות צד נפרדים, היא יכולה להחזיק בקרבת יד פנס עם זגוגית ירוקה מצד אחד וזגוגית אדומה מצד שני.

55. ש. — איזה אורות נוספים נושאת ספינת פילוט המונעת בכח קיטור בהמצאה בתחנתה עסוקה בתפקידי פילוט?

ת. — אור אדם המוצב 8 רגל מתחת לאור ראש התרן. על אור זה להראות מסביב לאפק.

56. ש. — לאיזה מרחק צריך אור זה להראות?
ת. — לא פחות מ־2 מיל.

57. ש. — האם היא מראה את האור האדם בזמן עגינתה?

ת. — כן; בתנאי שתהיה עסוקה בתחנתה בתפקידי פילוט.

58. ש. — מאיזה סוג צריכים אורות הצד שלה להיות?

ת. — דומים לאלה של ספינות אחרות, ואין להראותם, כמובן, כאשר היא עוגנת.

59. ש. — איזה אורות חיבות ספינות דיג לשאת בשעת מהלכן בהמצא רשתות המכמרת, רשתות הגריפה או החכות במים?
ת. — את האורות הקבועים לספינות דומות בנות קבול דומה.

60. ש. — מה מוגדר כ"סירה פתוחה", במובן סעיף 9, ואיזה אורות סירה כזאת חיבת להראות בהיותה עסוקה באיזה דייג שהוא?

ת. — סירה פתוחה היא זו שאינה מוגנת בפני חדירת מי ים ע"י ספון רצוף. אם מכשירי הדיג משתרעים בים על שטח אפקי שאינו עולה על 150 רגל מהסירה והלאה, היא תשא אור לבן אחד הנראה מסביב; אולם אם הם משתרעים בים על שטח אפקי העולה על 150 רגל, עליה, בהתקרבה אל ספינות אחרות או בהתקרבות ספינות אליה, להראות אור לבן שני לפחות 3 רגל מתחת לאור הראשון, ובמרחק אפקי ממנו לפחות 5 רגל שיוצב בכוון בו מכשירי הדיג קשורים.

61. ש. — איזה אורות חיבות ספינות וסירות, מלבד סירות פתוחות, לשאת בהיותן עסוקות בדיג ברשתות עמידה כל עוד הרשת כולה או מקצתה במים?
- ת. — שני אורות לבנים המוצבים במקום שיראו היטב לעין. המרחק האנכי ביניהם יהיה לא פחות מ־6 רגל ולא יותר מ־15 רגל, והמרחק האפקי הנמדד בקו השדרית יהיה לא פחות מ־5 רגל ולא יותר מ־10 רגל.
62. ש. — כיצד יש לשאת את הנמוך בשני אורות אלה, ועל איזה קשת חיבים שניהם להפיץ אור, ולאיזה מרחק ראייה?
- ת. — האור התחתון יוצב בכיוון בו הרשתות נמצאות, ושניהם יהיו מותקנים באופן שיפיצו אור מסביב לאפק למרחק של לפחות 3 מיל.
63. ש. — איזה אורות נושאות ספינות וסירות, מלבד סירות פתוחות, בדוגן בחכות ובהיות חכותיהן בחוק, קשורות אליהן, או במשכן אותן מהמים?
- ת. — את אותם האורות שספינות הדגות ברשתות עמידה נושאות.
64. ש. — איזה אורות הן נושאות בהשליכן חכות או בדוגן בחכות גרירה?
- ת. — הן תשאנה את האורות הקבועים לספינות קיטור או מפרשים, הנמצאות בתנועה כל אחת ואורתיה היא.
65. ש. — איזה הקלות חלות בדרישות שהוזכרו לעיל במקרה של ספינות שנפחן הכללי הוא פחות מ־20 טון, בדוגן ברשתות עמידה או בחכות בתוך הים התיכון?
- ת. — הן אינן חיבות לשאת את האור הנמוך שבשני האורות; והיה, אם בכל זאת הן לא תשאנה אותו, עליהן להראות באותו המקום (בכיוון הרשת או החכות) אור לבן, שיראה למרחק של מיל ימי אחד, בהתקרב אליהן או בהתקרבתן אל ספינות אחרות.

66. ש. — מה מוגדר כ"טראול" במובן חוק 9, ואיזה אורות ספינת מכמרת חיבת לשאת?
- ת. — טראול מובנו גרירת מכשירי דיג על קרקע הים. מכמרתן קיטור ישא באותו המקום של אור ראש התרן, פנס תלת צבעי, הקבוע באופן שיפיץ אור לבן מישר קדימה לשתי נקודות מכל צד של החרטום; ואורות ירוק ואדום מכאן ועד לשתי נקודות מעבר לאמצעית מצד ימין ומצד שמאל; כן הן תשאנה, לא פחות מ־6 רגל ולא יותר מ־12 רגל מתחת לפנס התלת צבעי, אור לבן הנראה מסביב לאפק.
67. ש. — איזה אורות חייב מכמרתן מפרשים לשאת?
- ת. — אור לבן שיראה מסביב לאפק, ובהתקרב אליו או בהתקרבו אל ספינות אחרות עליו להציג במקום שיראה היטב לעין, אור לבן מתלקח או לפיד, במידת תכיפות המספיקה למנוע התנגשות.
68. ש. — לאיזה מרחק כל האורות המתוארים עבור מכמרתני קיטור או מפרשים צריכים להראות?
- ת. — לפחות 2 מיל.
69. ש. — איזה אורות חיבות שולות צדפים, וספינות אחרות הדגות ברשתות גריפה, לשאת?
- ת. — את אותם האורות הקבועים למכמרתנים.
70. ש. — כיצד מצינות כל הספינות או הסירות הדגות ברשתות, חכות או במכמרות, בשעות היום, את סוג העבודה בה הן עוסקות?
- ת. — על ידי הצגת סל או סימן יעיל אחר, במקום שיראה היטב לעין. ספינות או סירות עוגנות כשמכשירי הדיג שלהן במים, בהתקרב אליהן ספינות אחרות, חיבות להציג את אותו סימן בצד שבו ספינות אלו יכולות לעבור.
71. ש. — מה נדרש מספינה או סירה שנעצרה בעת דוגה, עקב התאחות מכשיריה בסלע או במכשול אחר?

- ת. — בשעות היום עליה להוריד את אותות היום; בלילה תראה את האור או האורות הנדרשים מספינה עוגנת. בזמן ערפל, נפילת שלגים או גשם זועף, עליה לתת את האות הנדרש מספינה עוגנת.
72. ש. — מה נדרש מספינות דיג שנפתח הכללי עולה על 20 טון ומספינות דיג שנפתח הכללי קטן מ-20 טון, בהיותן עוסקות בעבודתן בזמן ערפל, נפילת שלגים או גשם זועף?
- ת. — אם הן בנות 20 טון או למעלה מזה, עליהן לצפור בהפסקות של דקה אחת במשך יממה, צופר או בשופר ערפל בהתאם להיותן ספינות קיטור או מפרשים. כל שריקה תהיה מלווה בצלצול פעמון. אם נפתח הכללי הוא פחות מ-20 טון, אינן חייבות לתת אותות אלה; אולם באם הן לא תעשנה כן, עליהן להשמיע אות קולני יעיל אחר, בהפסקות של לא יותר מדקה אחת.
73. ש. — איזה אור חייבת להראות ספינה המושגת על ידי ספינה אחרת?
- ת. — היא תראה מירכתייה אור לבן או אור מתפרץ.
74. ש. — האם אפשר לשאת את האור הלבן במקום קבוע?
- ת. — כן, בתנאי שיהיה מצויד במסך באופן שיפיץ אור על 12 נקודות, כלומר, מישר אחורה ועד ל-6 נקודות מכל צד של הירכתיים.
75. ש. — האם נזכרות איזו שהן דרישות אחרות?
- ת. — כן, יש לשאתו עד כמה שאפשר בגבה אחד עם אורות הצד, ושיראה לפחות למרחק של 2 מיל.
76. ש. — איזה אור ולאיזה מרחק מראה ספינה שארכה פחות מ-150 רגל בזמן עגינתה?
- ת. — אור לבן הנראה מסביב לאפק למרחק של לפחות 1 מיל.
77. ש. — באיזה צד של הספינה יש לשאתו?

- ת. — בקדמתה, במקום שיראה היטב לעין, אולם בגבה שלא יעלה על 20 רגל מעל לגוף הספינה.
78. ש. — במה שונות הדרישות עבור ספינה שארכה 150 רגל או למעלה מזה?
- ת. — היא חייבת לשאת את האור שהוזכר אולם בגבה של בין 20 ו-40 רגל; ובירכתייה או בקרבתו, תשא אור דומה לפחות 15 רגל נמוך מן האור הקדמי.
79. ש. — מהו המסמך המעיד על ארכה המדויק של ספינה?
- ת. — תעודת הרשום שלה.
80. ש. — איזה אורות נושאת ספינה הנחה על שרטון בתוך מעבר או בקרבתו?
- ת. — את האורות הנדרשים מספינה עוגנת בהתאם לארכה, ואת שני האורות האדומים הקבועים לספינות שאין עליהן שליטה.
81. ש. — נוסף לאורות שהנה חייבת להראות בהתאם לחוק, מה יכולה כל ספינה לעשות למען הסב תשומת לב?
- ת. — היא יכולה להראות אור מנצנץ או להשתמש באיזה שהוא אות נפץ שלא יהיה עלול להחשב בטעות לסימן של ספינה בצרה.
82. ש. — האם החוקים שהוזכרו מתערבים בהפעלת איזה שהם חוקים מיוחדים, שנחקקו על ידי ממשלה של איזו שהיא אומה בקשר לאורות תחנה ולאורות סימן נוספים לשתי אניות מלחמה או יותר, או לספינות השטות בשירה, או בקשר להצגת אותות הכר שהונהגו על ידי בעלי אניות?
- ת. — לא; בתנאי שסימנים כאלה יתאשרו ע"י הממשלה המתאימה, ירשמו ויוצגו כחוק.
83. ש. — מה נדרש מכל ספינה בזמן ערפל או נפילת שלגים בין ביום ובין בלילה?

- ת. — עליה להאיט את מהירותה ולתת אותות קולניים מסוימים בהתאם לסוגה.
84. ש. — באיזה מכשיר חיבת כל ספינת קיטור להיות מצוידת למטרה זו?
- ת. — היא חיבת להיות מצוידת במשרוקית או בצופר יעיל, המופעל ע"י קיטור או ע"י תחליף לקיטור, מוצב במקום מתאים כך שהתפשטות הקול לא תופרע ע"י שום מעצור. כמו כן היא מצוידת בשופר ערפל המונע בכח מיכני ובפעמון שקולו חזק.
85. ש. — איזה מכשיר חיבת ספינה שנפחה הכללי 20 טון או למעלה מזה לשאת?
- ת. — שופר ערפל ופעמון הדומים לאלה הקבועים לספינת קיטור.
86. ש. — האם דרישות אלו משתנות באיזה שהוא מקרה?
- ת. — כן. בכל המקרים אשר בהם החוקים דורשים שמוש בפעמון, יכול התוף למלא את מקומו באניות תורקיות, וגונג באותן ספינות ים אשר השמוש בו נהוג בהן.
87. ש. — באיזה מכשירים ניתנים סמני הערפל ע"י ספינות קיטור וספינות מפרשים בשעת מהלכן?
- ת. — (1) ספינות קיטור, במשרוקית או בצופר.
(2) ספינות מפרשים, בשופר ערפל.
(3) ספינות נגררות, בשופר ערפל.
88. ש. — מהו סימן הערפל לספינת קיטור בשעת מהלכה ובהיותה מתקדמת?
- ת. — עליה להשמיע בהפסקות שלא תעלינה על 2 דקות צפירה ארוכה אחת.
89. ש. — כמה זמן נמשכת צפירה ארוכה אחת?
- ת. — מ' 4 עד 6 שניות.
90. ש. — מהו סימן הערפל לספינת קיטור בשעת מהלכה, אך נעצרה והפסיקה להתקדם?

- ת. — עליה להשמיע בהפסקות שלא תעלינה על 2 דקות שתי צפירות ארוכות בהפסקות של שניה אחת בערך ביניהן.
91. ש. — מהו סימן הערפל לספינת מפרשים בשעת מהלכה?
- ת. — כשהיא במפנה ימיני תשמיע צפירה אחת בהפסקות שלא תעלינה על דקה אחת; וכשהיא במפנה שמאלי שתי צפירות בזו אחר זו; וכשהרוח היא מעבר לאמצעית שלש צפירות בזו אחר זו.
92. ש. — מהו סימן הערפל לספינה עוגנת?
- ת. — עליה לצלצל בפעמון במהירות במשך כ-5 שניות, בהפסקות שלא תעלינה על דקה אחת.
93. ש. — איזה סימן ערפל חיבת לתת ספינה כאשר היא גוררת?
- ת. — להשמיע שלש צפירות בזו אחר זו, כלומר, צפירה ארוכה אחת מלווה בשתי צפירות קצרות, בהפסקות שלא תעלינה על שתי דקות.
94. ש. — מהו סימן הערפל לספינה העסוקה בהנחת או בהוצאת כבל טלגרפי?
- ת. — שלש צפירות בזו אחר זו בהפסקות שלא תעלינה על שתי דקות, כלומר, צפירה ארוכה אחת מלווה בשתיים קצרות.
95. ש. — בזמן ערפל כשספינה בשעת מהלכה אינה יכולה לפנות דרך לספינה מתקרבת עקב חסר שליטה עליה, או שאינה יכולה לתמרן כנדרש בהתאם לחוקים, מהו סימן הערפל שעליה להשמיע?
- ת. — שלש צפירות בזו אחר זו, כלומר, צפירה ארוכה אחת מלווה בשתי צפירות קצרות בהפסקות שלא תעלינה על 2 דקות.
96. ש. — מהו סימן הערפל לספינה נגררת?
- ת. — היא יכולה להשמיע בשופר ערפל, בהפסקות שלא תעלינה על 2 דקות, שלש צפירות בזו אחר זו, כלומר, צפירה ארוכה אחת מלווה בשתי צפירות קצרות.

97. ש. — במקרה של ספינת קיטור או מפרשים נגררת, האם על סימן הערפל להנתן במשרוקית או בשופר ערפל?
 ת. — בכל המקרים, מבלי להתחשב בסוג הספינה, אות הערפל לספינה צריך להנתן ע"י שופר הערפל.
98. ש. — במקרה שספינות מפרשים או סירות שנפחן הכללי פחות מ-20 טון אינן נותנות את סימני הערפל האמורים. מה עליהן לעשות?
 ת. — עליהן לתת אות קולני יעיל אחר, בהפסקות שלא תעלינה על דקה אחת.
99. ש. — מה נדרש מספינת קיטור השומעת אות ערפל של ספינה שמקום המצאה לא הוברר ונדמה לה כי הוא בא מקדימה לאמצעיתה?
 ת. — עד כמה שהתנאים מאפשרים, עליה לעצר את מכוונתיה, ואחר כך לשוט בזהירות עד שסכנת ההתנגשות תחלוף.
100. ש. — כאשר שתי ספינות מתקרבות אחת אל השניה, כיצד אפשר לברר אם סכנת ההתנגשות קיימת או לא?
 ת. — ע"י הסתכלות זהירה בכוון המצפן של אניה מתקרבת. באם הכוון אינו משתנה במדה נכרת, הסכון יחשב כקיים.
101. ש. — כאשר שתי ספינות מפרשים מתקרבות אחת אל השניה בצורה העלולה ליצור סכון התנגשות, איזו מהן תפנה דרך לחברתה?
 ת. — הדבר תלוי באיזה מפנה כל אחת מהן מפליגה; ומה היא זוית הרוח הנושבת על כל אחת מהן. החוקים לכלל האפ"ר שרויות ניתנים בסעיף 17.
102. ש. — חזור על חוקים אלה.
 ת. — א) ספינה המפליגה ברוח גב, תפנה דרך לספינה המפליגה ברוח קדמית.
 ב) ספינה המפליגה ברוח קדמית מפנה שמאלי, תפנה דרך לספינה המפליגה ברוח קדמית מפנה ימני.

- ג) כאשר שתיהן מפליגות ברוח גב במפנים שונים, הספינה במפנה שמאלי תפנה דרך לחברתה.
 ד) כאשר שתיהן מפליגות ברוח גב, באותו מפנה, הספינה שהנה במעלה הרוח תפנה דרך לספינה שבמורד הרוח.
 ה) ספינה המפליגה ברוח מלאה תפנה דרך לכל ספינה אחרת.
103. ש. — כאשר שתי ספינות קיטור נפגשות חרטם מול חרטם או כמעט חרטם מול חרטם בצורה העלולה לגרם סכון התנגשות, איזו מהן מפנה דרך לחברתה?
 ת. — כל אחת תשנה את הקורס שלה לימין, באופן שכל אחת תוכל לעבור מצדה השמאלי של חברתה.
104. ש. — ציין בברור את המקרים היחידים בהם חוק זה חל.
 ת. — המקרים היחידים בהם חוק זה חל הם כאשר כל אחת משתי הספינות נמצאת חרטם מול חרטם או כמעט חרטם מול חרטם; במלים אחרות, למקרים בהם כל ספינה רואה, ביום, את תרני חברתה בקו אחד או כמעט בקו אחד עם תרניה היא; ובלילה למקרים בהם כל ספינה נמצאת במצב כזה שהיא יכולה לראות את שני אורות הצד של חברתה.
105. ש. — ציין בהשתמשך גם במלים המדויקות של סעיף 18, את המקרים בהם חוק זה אינו חל.
 ת. — הוא אינו חל על שתי ספינות שבאם תשמורנה כל אחת על הקורס שלה תעבורנה בריוח מספיק האחת מחברתה. הוא אינו חל, ביום, במקרים בהם ספינה אחת רואה את חברתה מלפניה חוצה את הקורס שלה; או בלילה למקרים בהם האור האדם של הספינה האחת נמצא מול האור האדם של הספינה השניה, או כאשר האור הירוק של הספינה האחת נמצא מול האור הירוק של הספינה השניה, או כאשר אור אדום בלי אור ירוק, או אור ירוק בלי אור

- אדם, נראה מלפנים, או כאשר שני האורות הירוק והאדם נראים בכל מקום שהוא מלבד מקדימה לספינה.
106. ש. — איזה סעיף דן במקרים בהם ספינת קיטור רואה מלפניה את האור האדם או הירוק של אנית־קיטור אחרת, או אור ירוק של אנית־קיטור על הצד השמאלי שלה, או אור אדם של אנית־קיטור על הצד הימני שלה, או שרואה אורות אדם וירוק של אנית־קיטור בכל מקום שהוא מלבד מקדימה לספינה?
- ת. — סעיף 19, הדין בספינות קיטור אשר הקורסים שלהן מצטלבים.
107. ש. — איזה סעיף דן במקרים בהם ספינות קיטור וספינות מפרשים מתקרבות אחת אל השניה בצורה העלולה ליצר סכון התנגשות?
- ת. — סעיף 20.
108. ש. — מתי ספינת מפרשים מפנה דרך לאנית־קיטור?
- ת. — כאשר היא משיגה אותה, או כאשר ספינת־הקיטור מציגה את האורות החוקיים או סימני האבחנה של ספינה שאין עליה שליטה, או של ספינה העוסקת בהנחת או הוצאת כבל טלגרפי.
109. ש. — כאשר אחת משתי ספינות צריכה, בהתאם לאחד החוקים, לפנות דרך, מה נדרש מהספינה השניה?
- ת. — לשמר על הקורס והמהירות שלה.
110. ש. — האם סעיף 21, הקובע את החוק הנה, מקל בו אחר־כך באיזו צורה שהיא?
- ת. — כן. הוא קובע שאם מחמת מוג אויר רע, ערפלי או גורמים אחרים ספינה כזו מוצאת את עצמה כה קרובה, לשניה וההתנגשות לא תמנע על ידי פעולות הספינה המפנה את הדרך בלבד, עליה לנקט בפעולה שתעזור למניעת ההתנגשות.

111. ש. — האם איזה שהוא סעיף אחר מרשה סטיה מהחוקים ה־כלליים במקרים מיוחדים? אם כן, הזכר אותו.
- ת. — כן, סעיף 27 קובע כי במלוי אחר חוקים אלה ובפרושם, אין להתעלם מסכנות השיט וההתנגשות, ויש לשים לב למקרים מיוחדים העלולים להביא לסטיה הכרחית מהחוקים הנזכרים לעיל למען מנע סכנה מיידית.
112. ש. — איזה סעיף אחר, בעוד הוא מסב תשומת לב לכל אמצעי הזהירות בהם יש לנקט, דורש גם תבונה אישית בחול איזו שהיא נסיבה בלתי צפויה.
- ת. — סעיף 29, הקובע כי שום דבר בחוקים אלה לא ישחרר שום ספינה, או בעלה, רב־חובלה וחבר מלחיה מהאחריות לתוצאות שתנבענה מאיזו שהיא התרשלות בנשיאת אר־רות או סמנים, בקיום תצפית יעילה או התרשלות באחיזה באמצעי זהירות הנדרשים בעבודתם הרגילה של הימאים, או ע"י הנסבות המיוחדות של המאורע.
113. ש. — כאשר ספינה נדרשת, בהתאם לחוקים, לפנות דרך ל־ספינה אחרת, איזה סעיף קובע את אופן ההוצאה לפועל של התמרונים?
- ת. — סעיף 22, הקובע כי על כל ספינה החיבת, בהתאם לחוקים אלה, לפנות דרך לספינה שניה, באם מסבות המקרה מאפשרות, להמנע מלחצות את נתיב הספינה השניה מלפניה.
114. ש. — האם מוטלת איזו שהיא התחייבות נוספת, במקרה של אניות־קיטור?
- ת. — כן. סעיף 23 קובע כי כל ספינת־קיטור החיבת, בהתאם לחוקים אלה, לפנות דרך, בהתקרבה אל הספינה השניה, ובאם יש צורך בכך, עליה להאיט את מהירותה, להעצר או לחזור אחורנית.
115. ש. — כאשר ספינה אחת משיגה אחרת, איזו מהן תפנה דרך?

- ת. — בכל המקרים הספינה המשיגה. סעיף 24 קובע שעל אף כל האמור בחוקים אלה, כל ספינה המשיגה אחרת, תפנה דרך לספינה המושגת.
116. ש. — האם הכרחי שספינה אחת תפליג בעקבות ספינה אחרת, כדי שתחשב כ"ספינה משיגה"?
- ת. — היא תחשב "כספינה משיגה" בתנאי שהיא מתקדמת מאיזה כיוון שהוא למעלה משתי נקודות מצפן מאחורי אמצעית הספינה השניה.
117. ש. — איזו הוכחה תהיה בלילה לספינה המשיגה שהיא נמצאת במצב כזה ביחס לספינה השניה?
- ת. — העובדה שהיא אינה יכולה לראות את אורות הצד של הספינה השניה.
118. ש. — איזו הוכחה תהיה לה ביום?
- ת. — שום הוכחה. זו תהיה שאלה של שקול, ואם ישנו איזה שהוא ספק, סעיף 24 מתנה בפרוש, כי עליה להניח שהיא ספינה משיגה ולפנות דרך.
119. ש. — האם איזה שהוא שנוי בזווית הכוון בין שתי הספינות, שיבוא אחריהן, יעשה את הספינה המשיגה ל"ספינה מצטלבת", וישחרר אותה מהחובה המוטלת על "ספינה משיגה".
- ת. — שום שנוי בזווית הכוון בין שתי הספינות שיבוא אחריהן, לא יעשה את הספינה המשיגה לספינה מצטלבת בגדר החוקים האלה, או ישחרר אותה מחובתה לשמר על מרחק מהספינה המושגת, עד שעברה אותה סופית והנה חפשיה.
120. ש. — איזו תקנה קימת ביחס לשיט אניות-קיטור במיצרים צרים? איזה סעיף?
- ת. — במיצרים צרים על כל ספינת-קיטור להמציא, באם הדבר אפשרי ובטוח, באותו צד של המעבר הנמצא מצדה הימני של ספינה זו (סעיף 25).

121. ש. — איזו הגנה מובטחת לספינות מפרשים לדיג בהיותן עוסי קות במלאכתן?
- ת. — סעיף 26 מחייב ספינות מפרשים אחרות, בשעת מהלכן, לפנות להן דרך, בעוד שסעיף 20 מטיל כמובן את אותה החובה על ספינות קיטור.
122. ש. — האם על ידי כך ניתן לספינת דיג הפש פעולה בלתי מוגבלת ושחרור מכל אחריות?
- ת. — סעיף 26 קובע שהחוק אינו מקנה זכות לשום ספינה או סירה העוסקת בדיג להוות מכשול במעבר שדרכו עוברות גם ספינות אחרות מלבד ספינות דיג או סירות.
123. ש. — איזו זכות שמורה, לפי אלה, לרשות מקומית לחוקק חוקים ביחס לשיט בנמלים, דרכי מים פנימיים וכו'.
- ת. — סעיף 30 קובע כי שום דבר בחוקים אלה לא יפריע להפעלת חוק מיוחד שנחקק ע"י רשות מקומית הנוגע לשיט באיזה שהוא נמל, נהר או דרכי מים פנימיים.
124. ש. — איזה סמנים ספינת קיטור המפליגה לפי איזה שהוא קורס המורשה או הנדרש בתקף החוקים, חייבת לתת במשרוקית או בצופר שלה, כאשר הספינות רואות אחת את השניה?
- ת. — צפירה קצרה אחת, תובן, "אני מכון את הקורס שלי לצד ימין". שתי צפירות קצרות תובנה "אני מכון את הקורס שלי לצד שמאל". שלש צפירות קצרות תובנה "מכונותי עובדות במלא הקיטור לאחור".
125. ש. — כמה זמן נמשכת הצפירה הקצרה שבסעיף זה?
- ת. — כשניה אחת.
126. ש. — האם אפשר להשתמש בסמנים הנדרשים בסעיף 28 בזמן ערפל?
- ת. — לא. בסמנים אלה משתמשים רק כאשר הספינות רואות אחת את השניה.

127. ש. — מהם אותות הצרה: א. אותות יום. ב. אותות לילה.
ג. משותפים ליום ולילה.

ת. — א. אותות יום:

סמן הקוד הבינלאומי לאניות בצרה מצוין ע"י NC
אות-המרחק, המרכב מדגל מרבע ומעליו או מתחתיו
כדור או משהו הדומה לכדור.

ב. אותות לילה.

להבות על הספינה (שריפת חבית זפת, חבית שמן וכדומה)
רקיסות או פגזים המפיצים כוכבים מאיזה צבע או צורה
שהיא, הנורים אחד אחד בהפסקות קצרות.

ג. אותות משותפים ליום ולילה.

ירית תותח או קול נפץ אחר הנעשה בהפסקות של דקה
לערך. השמעת קול ממושך באיזה שהוא מכשיר לאותות
ערפל.

אותות הנתנים ע"י אלחוט או ע"י איזו שהיא שיטת
אותות למרחק המורכבות מהקבוצה ... — — — ... ש
במורז.

המלה MAYDAY המשודרת באלחוט דיבור.

אות האזעקה, דהינג, אות משודר באלחוט מורז המרכב
משנים עשר קוים, משך של כל אחד מהם ארבע שניות,
משודר תוך דקה אחת בהפסקה של שניה אחת בין כל קו.

קביעת הכוון שלפיו ספינת קיטור מתקדמת

כפי שהוזכר קדם, לעתים רחוקות יקרה כי במשך שעות היום
ימאי יטיל ספק בקורס בו מפליגה ספינה מתקרבת. אולם כאשר
מסתכלים, בשעות הלילה, באורות של ספינה אפשר לקבע את הקורס
בו היא מפליגה רק לאחר הסקת מסקנות מסוימות, ואפילו אז, ברוב
המקרים, רק בקרוב.

אנו נגשים עכשו להראות כיצד אפשר לקבע זאת.
כל אורות הצד, מלבד אלה של מכמרתן קיטור, העוסק בגריפת
מכשיר דיג על קרקע הים, מפיצים אור על פני קשת בת 10 נקודות
מצפן מישר קדימה ל-2 נקודות מעבר לאמצעית, ומהווים אמצעי
מהיר לקביעת הכוונים האפשריים אשר לפיהם ספינה יכולה להתקדם.
כאשר אור הצד של ספינת קיטור נראה, אפשר בנקל למצא
את הקשת אשר בתוכה היא יכולה להתקדם. אך כאשר אור הצד
הוא של ספינת מפרשים יש לקחת בחשבון את כוון הרוח בעת
חישוב הקשת.

לפי שעה נצמצם את הדיון לספינות קיטור.

כדי להשיג את מבוקשך פעל כדלקמן:

קבע את כוון האור של האניה השניה, הפוך את הכוון ב-180°,
וחשב 10 נקודות ימינה או שמאלה בהתאם לחוקים הבאים:

1. לאור אדם, חשב 10 נקודות ימינה לכוון ההפוך.

2. לאור ירוק, חשב 10 נקודות שמאלה לכוון ההפוך.

בכל מקרה התוצאה היא הקשת אשר בה הספינה יכולה להס
תובב ולהמשיך להציג לך את האור האדם או הירוק.

דוגמא. — מספינה המתקדמת WSW האור הירוק של ספינת
קיטור נראה על הכוון NW מצא את הקשת בתוכה הספינה השניה
מתקדמת.

ההפוך של NW הוא SE השתמש בחוק (2). עשר נקודות
שמאלה ל-SE נותן NNE.

הספינה מוכרחה להתקדם בין SE ו-NNE.

דוגמא. — מספינה המתקדמת צפונה, האור האדם של ספינת
הקיטור נראה על הכוון NE by N מצא את הקשת בתוכה הספינה
השניה מתקדמת.

הפוך הכוון הוא S by SW השתמש בחוק (1).

10 נקודות ימינה ל-S by SW נותן NW by N.

הספינה השניה מתקדמת לכן בין S by SW ו-NW by N.

תרשים מס' 1 יבהיר את הענין.

הצופה נמצא באניה A, הנמצאת במרכז המצפן. B היא האניה אשר האור האדם שלה נראה מ-A על הכוון NE by N. א. AB. BD הוא ההפוך של AB. CD היא קשת של 10 נקודות מצפן ימינה ל-BD והיא הקשת בתוכה האניה B יכולה להסתובב ולהמשיך להציג לאניה A את האור האדם, היות ו-CD ו-FE שניהם קשתות של 10 נקודות מצפן. לכן AC ו-BE הנם קוים מקבילים.

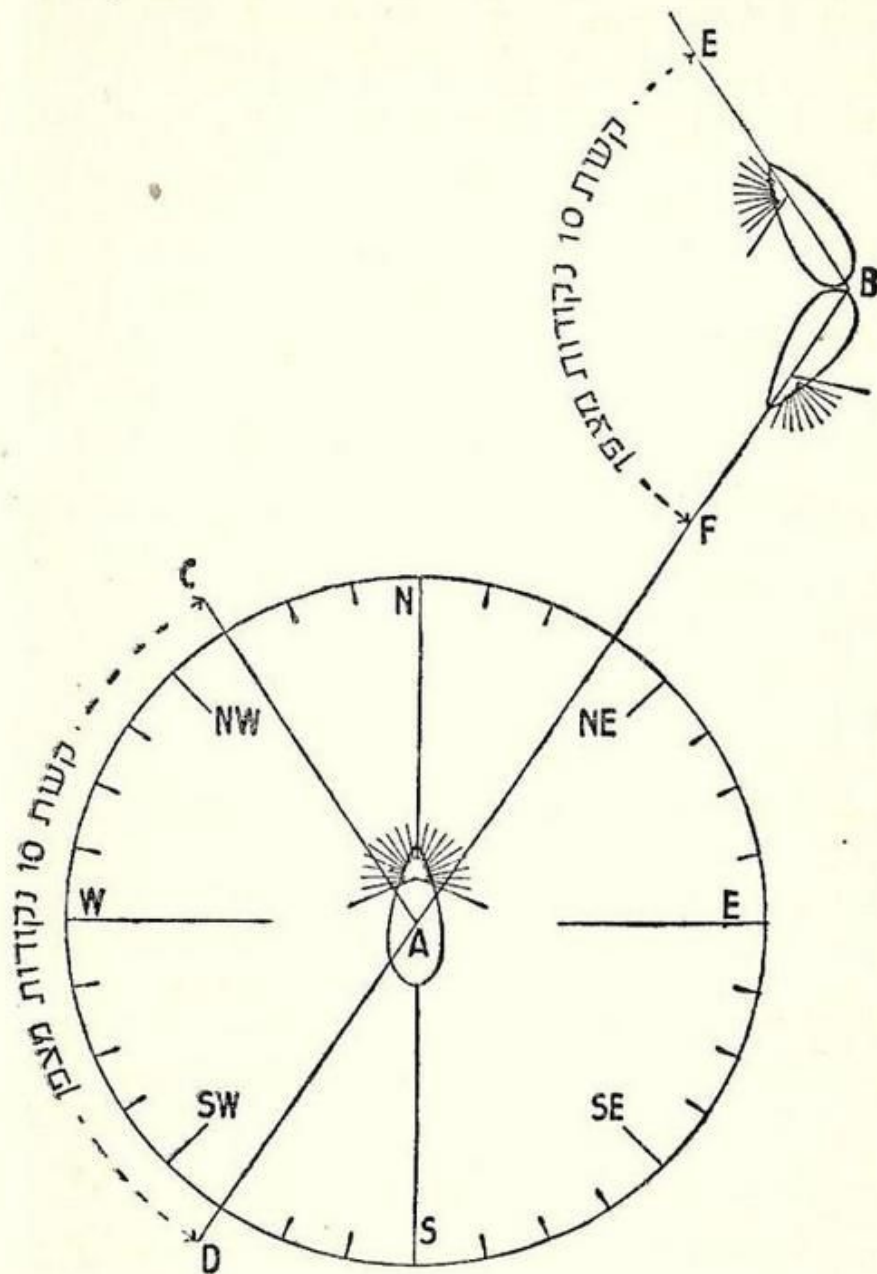
בניה שאניה B היתה מתקדמת דרומה ל-BF, אזי האור הירוק שלה היה מתגלה.

עתה, בניה שאניה B היתה מתקדמת צפונה ל-BE, אזי BF היה יותר משתי נקודות מעבר לאמצעיתה, והאור האדם לא היה נראה לאניה A. זה מראה שאניה B מוכרחה להתקדם בין SW by S ו-NW by N יש להעיר כאן שאילו B התקדמה על SW by S אזי שני אורות הצד שלה היו נראים לאניה A, וכדי להעלים את האור הירוק שלה, B היתה צריכה להתקדם על SW by S (מערבה).

שאלות ותשובות

נתון כווננו של אור צבעוני מסוים של ספינת קיטור, ויש לקבע את הנקודות הגובלות את הקשת בתוכה הספינה הנושאת אותו צריכה להתקדם.

- ש. — הנך מתקדם צפונה ורואה את האור האדם של ספינה שניה 4 נקודות מצד ימין של חרטום אניתך; בתוך איזה קשת היא חיבת להתקדם?
ת. — בין SW בקרוב ו-NNE.
- ש. — הנך מתקדם צפונה ורואה את האור הירוק של ספינה 2 נקודות מצד שמאל של חרטום אניתך; בתוך איזה קשת היא חיבת להתקדם?
ת. — בין SSE בקרוב ו-NE.

חריטים 1

3. ש. — הנך מתקדם מזרחה ורואה את האור האדם של ספינה שניה 2 נקודות מצד ימין של חרטום אניתך; בתוך איזה קשת היא חיבת להתקדם?
ת. — בין WNW בקרוב ו־ NE

4. ש. — הנך מתקדם מערבה ורואה את האור הירוק של ספינה שניה 4 נקודות מצד שמאל של חרטום אניתך; בתוך איזה קשת היא חיבת להתקדם?
ת. — בין NE בקרוב ו־ WNW

5. ש. — הנך מתקדם דרומה ורואה את האור האדם של ספינה שניה 2 נקודות מצד ימין של חרטום אניתך; בתוך איזה קשת היא חיבת להתקדם?
ת. — בין NNE בקרוב ו־ SE

6. ש. — הנך מתקדם דרומה ורואה את האור הירוק של ספינה שניה 4 נקודות מצד שמאל של חרטום אניתך; בתוך איזה קשת היא חיבת להתקדם?
ת. — בין NW בקרוב ו־ SSW

7. ש. — הנך מתקדם דרומה ורואה את האור האדם של ספינה שניה 4 נקודות מצד ימין של חרטום אניתך; בתוך איזה קשת היא חיבת להתקדם?
ת. — בין NE בקרוב ו־ SSE

8. ש. — הנך מתקדם דרומה ורואה את האור הירוק של הספינה השניה 2 נקודות מצד שמאל של חרטום אניתך; בתוך איזה קשת היא חיבת להתקדם?
ת. — בין NNW בקרוב ו־ SW

שאר השאלות מבוססות על אותו עקרון: —
יש לקבוע כיצד ספינה התקדמה ברגע בו נעלם האור הצבעוני שלה.

כלל. — נקודת המצפן שלפיה התקדמה היתה הנקודה ה־10 מהכוון ההפוך של האור, כי המסקנה המתקבלת היא שהספינה הביאתך למצב בו תמצא קצת למעלה מ־2 נקודות מעבר לאמצעיתת. 9. ש. — הנך מתקדם צפונה ובדיוק מלפניך נעלם האור האדם של ספינה שניה; כיצד הספינה המראה אותו התקדמה באותו זמן?

ת. — WNW
10. ש. — הנך מתקדם דרומה. האור הירוק של ספינה שניה נעלם 2 נקודות מצד שמאל של חרטום אניתך; כיצד התקדמה הספינה באותו זמן?

ת. — SW
11. ש. — הנך מתקדם מזרחה. האור האדם של ספינה שניה נעלם 4 נקודות מצד ימין של חרטום אניתך; כיצד התקדמה הספינה באותו זמן?

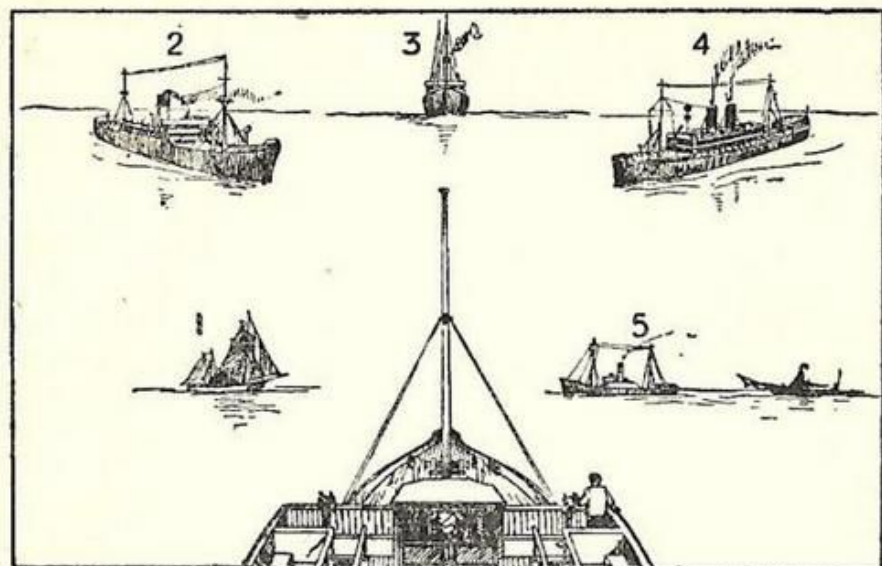
ת. — ENE
12. ש. — הנך מתקדם מערבה. האור הירוק של ספינה שניה נעלם 3 נקודות מצד שמאל של חרטום אניתך; כיצד התקדמה הספינה השניה באותו זמן?

ת. — NW by W

תרשימים

התרשימים הבאים נועדו לפרש את המקרים השונים שעלולים להתרחש. בתרשימים מופיעות מספר ספינות, אך יש להבין, כי בעת הטפול בכל מקרה לחוד, צריך להניח שנראית רק הספינה הנדונה. המפתח מציין בכל מקרה את הפעולה שבה ספינה הנמצאת במרכז התרשים צריכה לנקט. ניתנת בזה העצה להמנע, בעת למוד חוק הדרך, מלזכר בעל פה מתוך התרשימים האלה את מצב האור במקרה מסוים, ואת התשובה המתאימה לכך.

מוטב לנסות להבין את הפעולה הנכונה הדרושה במקרה של ספינת קיטור, ז. א. אם להמשיך בקורס ובמהירות או לפנות דרך,

תרשים 2

מפתח לתרשים מס' 2

- חשוב. — במקרים 1, 2, ו-5 מניחים כי אין שנוי נכר בכוון.
1. פנה דרך, מכמתן מפרשים העוסק בדיג מכמרות. שנה את הקורס שמאלה כך שתוכל לעבר במרחק מספיק מאחור, והשמע שתי צפירות קצרות במשרוקית או בצופר (סעיפים 20 ו-28).
 2. המשך כרגיל. צדה הימני של ספינה שניה (סעיף 19).
 3. פגישת ספינות קיטור חרטום מול חרטום. שנה את הקורס ימינה והשמע צפירה קצרה אחת במשרוקית או בצופר. (סעיפים 18 ו-28).
 4. פנה דרך, ספינת קיטור שאין עליה שליטה (סעיף 4 א).
 - הערה. — השנוי בקורס מותנה בתנועת הספינה שאין עליה שליטה.
 5. פנה דרך, ספינת גרר עם הגרר מימין לחרטום אניתך. שנה את הקורס ימינה והשמע צפירה קצרה אחת במשרוקית או בצופר. (סעיפים 19 ו-28).

ולחיות מסוגל לקבע את סעיף החוק הנכון שלפיו נקבעה ההחלטה. כאשר מדובר על מקרים הנוגעים לספינות מפרשים, נסה להבין כיצד הרוח נושבת לעבר הספינה השניה, ואחר זאת השתמש בחוקים הנתונים בסעיף 17.

בדרך כלל ספינה שאין בטחון אם היא מפליגה ברוח קדמית, נהנית כרגיל מהספק, ותחשב כמפליגה ברוח קדמית.

המושג „המשך כרגיל“ מציין שהספינה הנמצאת במרכז התרשים, עקב מצבה ביחס לספינה השניה, מוכרחה לשמר על הקורס והמהירות שלה, תוך התחשבות עם פרוש ההערה המובאת בסעיף 21, והסעיפים 27 ו-29.

המושג „פנה דרך“ מציין שהספינה הנמצאת במרכז התרשים מוכרחה לפנות דרך לספינה השניה. מושג זה אינו מציין באם יש לשנות את הקורס לימין או לשמאל.

5. פנה דרך, ספינת קיטור מצטלבת הנמצאת בצד הימני של חרטום אניתך. שנה את הקורס ימינה והשמע צפירה קצרה אחת במשרוקית הקיטור או בצופר (סעיפים 19 ו-28).

שאלות ביחס לספינות קיטור

1. ש. — הנך מתקדם צפונה ורואה את שני אורות הצד ואור ראש התורן של ספינת קיטור על הכוון NE באותו זמן הנך רואה את שני אורות הצד ואור ראש התורן של ספינת קיטור אחרת על הכוון NW באיזו פעולה עליך לנקוט?
- ת. — אפנה דרך לספינת הקיטור הנמצאת על הכוון NE

ע"י שמירת הקורס והמהירות.

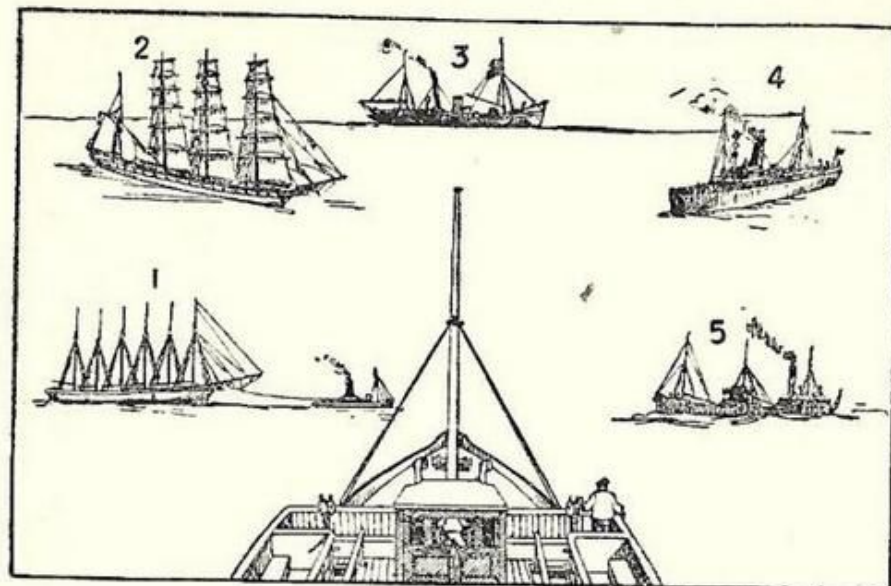
2. ש. — חרטום של ספינה שניה נמצא בדיוק מול חרטום ספינתך, נמצאת ספינת גרר מתקדמת לחצות את הקורס שלך. ציין כיצד תתמרן עם ספינתך.

ת. — היות ויש צורך לפנות דרך לשתי הספינות, אשנה את הקורס ימינה כדי לעבור מאחורי הגרר, ואשמיע צפירה קצרה במשרוקית.

3. ש. — הנך רואה אור ירוק מתחת לאור לבן בקרוב 3 נקודות מהצד השמאלי של ירכתי אניתך, מה עליך לעשות?

ת. — אשמר על הקורס והמהירות כי הספינה הנראית היא ספינה משיגה. אבדוק אם אור הירכתיים מפיץ אור בהיר, ואם איני נושא אור כזה, אציג אור-להבה.

4. ש. — מה תעשה כאשר ערפל סמיך מופיע בהיותך אחראי על הגשר?

חרשים 3

מפתח לתרשים מס' 3

חשוב. — במקרים 1, 2, 4 ו-5 מניחים כי אין שנוי נכר בכוון.
1. המשך כרגיל, הצד הימני של ספינת גרר. (סעיף 19).
2. פנה דרך, ספינת מפרשים מצטלבת. שנה את הקורס לשמאל והשמע שתי צפירות קצרות במשרוקית הקיטור או בצופר. (סעיפים 20 ו-28).

3. פנה דרך, באם יש צורך. מכמתן קיטור עוסק בדיג מכמרות. הערה. — מכמתן הקיטור נמצא בדיוק מלפנים ויתכן ולא יהיה צורך לשנות את הקורס על מנת לפנות דרך. אם בכל זאת שנוי בקורס נחוץ, עקב קרבתו של המכמתן לספינתך, שנה את הקורס שמאלה על מנת לעבר במרחק מספיק מאחוריו וכך להמנע מתפישת הרשת במדחף, והשמע שתי צפירות קצרות במשרוקית או בצופר.
4. פנה דרך, ספינה עסוקה בהנחת או בהוצאת כבל טלגרפי. שנה את הקורס ימינה והשמע צפירה קצרה אחת במשרוקית או בצופר. (סעיפים 4 (ב) ו-28).

- ת. — אאיט את המהירות ואשמיע צפירה ארוכה אחת במשרור קית או בצופר, בהפסקות שלא תעלינה על שתי דקות. אשלח רץ להודיע לרב החובל אודות תנאי מוג האויר.
5. ש. — בזמן ערפל, אניתך מתקדמת במהירות קטנה ומשמיעה צפירה ארוכה אחת במשרוקית בהפסקות של 2 דקות, והנך שומע צפירה ארוכה של ספינת קיטור שנדמה כי היא באה מקדימה לאמצעית של ספינתך. ציין מה תעשה במקרים כאלה?
- ת. — אעצר את מכוונתי ואשוט בזהירות עד שסכנת ההתנגשות תחלוף.
- הערה. — אין להשמיע שתי צפירות ארוכות במשרוקית לפני שהספינה הפסיקה את מהלכה.
6. ש. — בזמן ערפל, אניתך נעצרה, ומשמיעה שתי צפירות במשרוקית בהפסקות של 2 דקות, ספינה שניה נראית מתקרבת לאט לאט לעבר ספינתך בהשמיעה צפירה ארוכה אחת בצופר שלה. באיזו פעולה תנקוט?
- ת. — אמשיך להשמיע שתי צפירות ארוכות במשרוקית בהפסקות שלא תעלינה על 2 דקות וברגע המתאים תוך שימת לב לסמנה של הספינה השניה, אשמיע את האות במשרוקית.
7. ש. — בזמן ערפל, אניתך מתקדמת במהירות קטנה ומשמיעה את אות הערפל בהתאם לחוק, הנך שומע פעמון המצלצל במהירות בכל דקה כ־5 שניות. ציין מה יש לעשות במקרה זה.
- ת. — האות הנשמע מציין שספינה עוגנת נמצאת בקרבת מקום. אעצור את המכוונות, ואחר אשוט בזהירות.
8. ש. — ספינת גרר, עם הגרר, המראה את אורה הירוק נמצאת מצדו השמאלי של חרטום אניתך וקצת קרוב יותר נראה האור הירוק של ספינת קיטור. באם תעשה איזה שהוא שנוי בקורס, מהוא?

- ת. — אין צורך בשנוי הקורס, אשמר על הקורס והמהירות שתי הספינות חיבות לפנות דרך.
9. ש. — מכמתן קיטור, הנושא סל על התרן הקדמי שלו, חוצה את דרכך משמאל לימין. באיזו פעולה תנקוט?
- ת. — אשנה את הקורס שמאלה כדי לעבר מעבר לירכתי המכמתרתן העוסק בדיג מכמרות, ואשמיע שתי צפירות קצרות במשרוקית.
10. ש. — הנך רואה את אור הצד, הירוק, של ספינת מפרשים בצדך הימני, ואת אור הצד השמאלי של ספינת קיטור, בצדך השמאלי. האם תשנה את הקורס או לא?
- ת. — אין צורך בשנוי הקורס כי שתי הספינות הגן ספינות עוברות ולא חוצות.
11. ש. — ספינת קיטור המראה את אורה הירוק נמצאת כשתי נקודות ימינה מחרטום אניתך, וארבע נקודות שמאלה לחרטום אניתך נראה האור הירוק של ספינת מפרשים. כיצד תתמרן עם ספינתך?
- ת. — אשנה את הקורס שמאלה כדי לעבור מעבר לירכתי ספינת המפרשים ואשמיע שתי צפירות קצרות במשרוקית או בצופר.
12. ש. — הנך מתקדם מול חרטומה של ספינת קיטור הנושאת מפרשי אורך עם כדור שחור התלוי על היתר שלה, וכשתי נקודות ימינה לחרטום אניתך נמצא מכמתן מפרשים העוסק בעבודתו. אם הספינה האחרונה מתקדמת לחצות את דרכך, באיזו פעולה עליך לנקוט?
- ת. — אפנה דרך לשתי הספינות, אתן צפירה קצרה אחת במשרוקית ואשנה את הקורס ימינה כדי לעבור מעבר לירכתי מכמתן המפרשים.

13. ש. — ספינת קיטור המראה את אור הצד האדם שלה נמצאת כחמש נקודות ימינה לחרטום אניתך. מה תעשה במקרה זה?

ת. — אפנה דרך באם יש צורך. אקדיש תשומת לב רבה לכוונה של הספינה השנייה. אם הכוון אינו משתנה במדה נכרת, אשמיע צפירה קצרה אחת במשרוקית, ואשנה את הקורס ימינה כדי לעבור מעבר לירכתי הספינה המתקרבת.

14. ש. — בזמן סערת שלגים קשה, בהפליגך במהירות קטנה ובתתך את סימן הערפל בהתאם לחוק, הנך שומע תקיעה בשופר ערפל הניתנת בכל דקה מנקודה ידועה של המצפן מלפניך. אם הרוח נושבת בדיוק מאחור, מה תעשה?

ת. — אעצר את מכונתי, ואחר אפליג בזהירות. התקיעה מעידה על המצאות ספינת מפרש בסביבה המפליגה במפנה ימני. אציב תצפית טובה מצד שמאל.

15. ש. — הנך רואה אור לבן מלפניך מה הוא מציין?

ת. — הוא מציין את נוכחותם של אחד מהדברים הבאים:

1. ספינה מושגת; 2. ספינת קיטור מתקרבת שאורות הצד שלה טרם נראים; 3. ספינה בעגינתה; 4. סירת משוטים או מפרשים קטנה; 5. סירת דיג פתוחה עם ציוד דיג במים; 6. מכמרתן מפרשים שטרם הציב אור מתלקח; 7. ספינת מפרשים של פילוט שטרם הציב אור להבה.

16. ש. — הנך רואה את שני אורות הצד של ספינת מפרשים ישר מלפנים. איזה שנוי בקורס תעשה?

ת. — אשנה את הקורס ימינה או שמאלה, לאותו הצד שהוא הנוח ביותר, ואתן במשרוקית את האות הנדרש בהתאם לסעיף 28.

17. ש. — ספינת קיטור המראה את שני אורות הצד ואת אורות ראש התורן שלה נמצאת מלפנים. כשתי נקודות ימינה מחרטום אניתך נמצאת ספינת מפרשים המראה את שני אורות הצד שלה. הרוח נושבת 6 נקודות משמאל לחרטום אניתך. כיצד תתמרן עם ספינתך?

ת. — אתן צפירה קצרה אחת במשרוקית ואשנה את הקורס ימינה כדי לפנות דרך לספינת הקיטור. שמירת הקורס והמהירות תאפשר לפנות את הדרך לספינת המפרשים.

18. ש. — בזמן ערפל, לאחר הנתן האות לעמוד בטלגרף חדר המכונות, איזה אות ערפל תשמיע במשרוקית או בצופר?

ת. — צפירה ארוכה אחת בהפסקות שלא תעלינה על שתי דקות עד אשר הספינה תפסיק את מהלכה, ואחר כך שתי צפירות ארוכות בהפסקות שלא תעלינה על שתי דקות.

19. ש. — מה פרוש הבטוי „ספינה נעצרה והפסיקה להתקדם“?

ת. — שהכח המניע את הספינה במים אינו מנוצל, ויתר על כן, היא לא תשנה את הכוון או את המרחק מכל גוף הצף על המים ואינו מחווק לקרקע.

20. ש. — כאשר מכמרתן קיטור עוסק בעבודתו, האם הוא חייב להציג אורות צד וגם את פנסו התלת-צבע?

ת. — לא.

21. ש. — האם קימת בערפל איזו שהיא זכות דרך לאחת משתי ספינות קיטור שאינן רואות אחת את השנייה?

ת. — לא קימת זכות דרך כאשר הספינות אינן רואות אחת את השנייה.

22. ש. — בדיוק מלפנים נמצא איזור מכוסה ערפל, באיזה אמצעי זהירות יש לנקוט לפני הכניסה לתוך הערפל?

ת. — לפני הכניסה לתוך הערפל, יש להאיט את המהירות ולהשמיע צפירה ארוכה אחת במשרוקית או בצופר ב-2 הפסקות שלא תעלינה על שתי דקות.

23. ש. — בזמן ערפל מכשירי הדיג של מכמרתן נאחזו בסלע. איזה אות ערפל עליו לתת?

ת. — עליו לתת את האות הנדרש מספינה עוגנת, ז. א. לצלצל בפעמון במהירות במשך חמש שניות בהפסקות שלא תעלינה על דקה אחת.

שאלות ביהם לספינות מפרשים

1. ש. — בהפליגך ברוח קדמית מפנה ימני, הנך רואה את אור הצד האדם של ספינת קיטור מצדו הימני של חרטום אניתך, ואת שני אורות הצד של ספינת מפרשים בדיוק מלפנים. האם תשנה את הקורס או לאו?

ת. — לא. אשמור על הקורס והמהירות. ספינת הקיטור תפנה דרך. והיות וספינת המפרשים מפליגה ברוח גבית או מלאה גם היא תפנה דרך.

2. ש. — בהפליגך כאשר הרוח נושבת שתי נקודות מעבר ל-אמצעית מצד ימין, שני אורות הצד של ספינת מפרשים נראים בדיוק מלפנים ובאותו זמן האור השמאלי של ספינת קיטור נראה ארבע נקודות ימינה מחרטום ספינתך. האם תשנה את הקורס או לאו?

ת. — כן. אשנה את הקורס כדי לפנות דרך לספינת המפרשים המפליגה ברוח קדמית מפנה שמאלי, ספינת הקיטור תפנה דרך.

3. ש. — בהפליגך כאשר הרוח נושבת בדיוק מאחור, אורות הצד האדם והירק של ספינת מפרשים נראים בדיוק מלפנים. באותו זמן נראה האור הימני של ספינת מפרשים אחרת שלש נקודות שמאלה לחרטום אניתך. באיזו פעולה תנקוט?

ת. — הספינה שמלפנים עומדת מול הרוח, בשעה שהספינה השניה יתכן ומפליגה ימינה ברוח קדמית. אפנה דרך לשתי הספינות.

הערה. — ספינה המפליגה ברוח מלאה תפנה דרך לכל ספינה אחרת. (סעיף 17 (ה)).

4. ש. — בהפליגך ברוח קדמית מפנה שמאלי, ספינת גרר עם הגרר מתקדמת מהצד השמאלי של חרטום אניתך. באותו זמן ספינת קיטור מתקדמת חרטום מול חרטום. האם תעשה איזה שהוא שנוי בקורס?

ת. — אין צורך בשנוי הקורס כי שתי הספינות תפנינה דרך.

5. ש. — הנך מתקדם מזרחה ברוח גבית מפנה ימני ומשיג ספינת קיטור המפליגה מזרחה, ספינת גרר עם הגרר מפליגה כמעט צפונה ונמצאת על הכוון 2 נקודות ימינה מחרטום אניתך. באיזו פעולה תנקוט?

ת. — אשנה את הקורס כדי לפנות דרך לספינת הקיטור המורגת, וביחס לספינת הגרר אמשיך כרגיל.

6. ש. — הנך מתקדם במהירות של ששה קשרים ברוח צדדית מפנה שמאלי, ורואה בדיוק מלפנים ספינת קיטור הנושאת שני כדורים שחורים. מה תעשה?

ת. — אפנה דרך, כי ספינת הקיטור אין עליה שליטה.

7. ש. — בהפליגך ברוח קדמית מפנה שמאלי, ספינה המציגה אור ירוק מעל לאור לבן נראית נקודה אחת משמאל לחרטום אניתך; באותו זמן ספינה אחרת הנמצאת שתי נקודות מאותו צד של החרטום והמראה שני אורות אדומים מעל לאור ירוק מתקדמת לחצות את הקורס שלך. באיזו פעולה תנקוט במקרים כאלה?

ת. — הספינה הנמצאת נקודה אתה לשמאלו של החרטום הנה מכמתן קיטור העוסק בעבודתו. הספינה השניה שמשמאל לחרטום אין עליה שליטה אולם היא חוצה במים. אשנה את הקורס כדי לעבור מאחורי הספינה שאין עליה שליטה, וע"י כך אפנה דרך למכמתן הקיטור.

8. ש. — בהפליגך ברוח קדמית מפנה ימני, מכמתן מפרשים הנושא סל נראה שתי נקודות מצד ימין לחרטום אניתך. אם המכמתן מתקדם לחצות את דרכך, האם תמשיך כרגיל או תפנה דרך?

ת. — אפנה דרך (סעיף 26).

9. ש. — איזה אות ערפל ינתן ע"י ספינת מפרשים הנתונה בערפל סמיך והתקדמותה נפסקה מחוסר רוח וההגה איננו משפיע עליה?

ת. — צפירה ארוכה אחת מלווית ע"י שתי צפירות קצרות ב" הפסקות שלא תעלינה על שתי דקות.

10. ש. — בשעה שמפליגים במפנים בערפל, איזה אות ערפל יש להשמיע?

ת. — ספינה צריכה להמשיך להשמיע את אות הערפל המציין את המפנה בו היא מפליגה עד אשר היא משנה את המפנה שאז אות הערפל מתחלף לאות הדרוש במפנה החדש.

11. ש. — האם קימת איזו שהיא זכות דרך לאחת משתי ספינות מפרשים העטופות ערפל?

ת. — כן, מספר התקיעות הניתן בשופר הערפל מציין באיזה אופן נושבת הרוח לעבר כל אחת מהספינות, כן הן מצינות לאיזו ספינה קימת זכות הדרך.

12. ש. — האם ספינת מפרשים בזמן השהיה חיבת למלא אחר חקי הנהיגה והשיט?

ת. — כן, היא חיבת למלא אחר החוקים בהתאם למפנה בו היא נמצאת.

13. ש. — בזמן ערפל סמיך הנך שומע צפירה ארוכה אחת מלווית ע"י שתי צפירות קצרות הניתנות בשופר הערפל. את נוכחות מה מציין אות זה?

ת. — 1. ספינת קיטור או מפרשים נגררת.

2. ספינת מפרשים גוררת.

3. ספינת מפרשים שאין עליה שליטה.

nr 25-

1917

